

Schloss Steinort: Der Ort und die Region standen bei der deutsch-polnischen Konferenz „Steinort. Dissonant heritage – Erbe mit Zukunft“ im Blickpunkt verschiedenster Aspekte.

Lesen Sie auf S. 7

Görlitz: Mit einer Ausstellung feiern Görlitzer Numismatiker ihren 120. Geburtstag. Der Vorsitzende Uwe Elix hat den Zugang zum Thema über Geschichte und Familiengeschichten gefunden.

Lesen Sie auf S. 6

Porady: Kancelaria Radcy Prawnego Łukasz Kuczyński, udzielająca porad prawnych na łamach naszej gazety, jest także raz w tygodniu do dyspozycji naszych czytelników w siedzibie redakcji. Zapraszamy na bezpłatne porady w środy od godz. 12.00 do 15.00 na ul. M. Konopnickiej 6 w Opolu.

Łukasz Kuczyński

Nr 42 (1697), ISSN 2082-8195, nr indeksu 368202, nakład: 3600 egz.

18 – 24 X 2024, cena 3,99 zł (VAT 5%)

WOCHENBLATT.pl

Zeitung der Deutschen in Polen

0'zapft is!

Rock 'n' Roll: die Band Fest!Kapellä mit ihrer Sängerin lieferte eine energiegeladene Show.
Foto: Victoria Matuschek

Gespräch: Mit Dietmar Nietan, dem Koordinator der Bundesregierung für die deutsch-polnische zwischengesellschaftliche und grenznahe Zusammenarbeit, sprach Andrea Polanski über die wachsende Popularität der Alternative für Deutschland (AfD) und die Bilanz der „Ampel“-Koalition.

Mehr auf S. 4

Kwesta: Już po raz drugi na Cmentarzu Komunalnym w Opolu-Półwsi i cmentarzu przy ul. Wrocławskiej odbędzie się 1 listopada kwesta na rzecz renowacji nagrobków na zabytkowej nekropolii przy ul. Wrocławskiej.

Więcej na str. 6

Gesund leben: 150 Senioren nehmen im Oktober an Vorträgen der Wohltätigkeitsgesellschaft zum Thema gesunde Ernährung und guter Schlaf teil. Im Rahmen des Projekts „LernRAUM. pl“ werden diese Vorträge bereits zum dritten Mal angeboten.

Mehr auf S. 8

Zapomniane dziedzictwo: Spacerzy pośród kolumnady, koncerty, przejażdżki gondolami po fosie, sztuczne ognie. Od połowy XIX w. aż do wybuchu II wojny światowej Wzgórze Liebiców stanowiło jedną z największych atrakcji Wrocławia.

Więcej na str. 9

„Wir tanzen bis in die Morgenstunden!“ Das war das Motto beim diesjährigen Oktoberfest im Rahmen der 21. Deutschen Kulturtage im Oppelner Schlesien. Am 12. Oktober lud die Sozial-Kulturelle Gesellschaft der Deutschen im Oppelner Schlesien wieder in die Sport- und Veranstaltungshalle in Krappitz ein.

Lesen Sie auf S. 5

ISSN 2082-8195

9 772082 819405

42>

Mein Senf dazu

Politische und wirtschaftliche Pattsituation

Am 4. Oktober erhielt die Europäische Kommission von den EU-Regierungen grünes Licht für die Einführung von Strafzöllen von bis zu 35,3 Prozent auf chinesische Elektroautos. Deutschland, die größte Volkswirtschaft der EU, stimmte gegen Zölle, aber das reichte nicht aus, um den Vorschlag der EK zu blockieren. Es sollte hinzugefügt werden, dass es in dieser Angelegenheit sogar einen Konflikt innerhalb der deutschen Regierung gab. Wirtschaftsminister Robert Habeck und Außenministerin Annalena Baerbock – beide von den Grünen – waren der Meinung, dass EU-Strafzölle auf chinesische Elektroautos unterstützt werden sollten. Der Finanzminister und FDP-Chef Christian Lindner allerdings vertrat eine gegenteilige Meinung.

Bereits bei der letzten EU-Ratsabstimmung zu diesem Thema im Juli dieses Jahres enthielt sich Deutschland aufgrund von Meinungsverschiedenheiten in der Dreierkoalition der Stimme. Nun erwies sich die Position von Kanzler Olaf Scholz als entscheidend. Dies entspricht den Forderungen der deutschen Automobilindustrie, die vor einem Handelskrieg mit China warnt und Vergeltungsmaßnahmen aus Peking fürchtet. Deutsche Unternehmen haben Produktionsstätten in China, zudem ist dieses Land für sie ein wichtiger Absatzmarkt. Deshalb forderte die Präsidentin des deutschen Automobilindustrieverbandes VDA, Hildegard Müller, konstruktive Gespräche zwischen der EU und Peking.

„Es wäre das Beste, Zölle zu vermeiden, um keinen Handelskonflikt zu riskieren“, sagte Hildegard Müller. Die EK wirft China vor, durch die erhebliche Subventionierung der Automobilindustrie den Wettbewerb auf dem Weltmarkt zu verzerren. Tatsächlich sind chinesische Elektroautos rund 20 Prozent günstiger als in der EU produzierte. Basierend auf diesen Argumenten hat Brüssel zusätzliche Zölle vorgeschlagen, die teilweise mehr als 35 Prozent betragen sollen.

Um diese Entscheidung zu blockieren, war eine qualifizierte Mehrheit im EU-Rat nötig, also mindestens 15 Länder, die 65 Prozent der EU-Bevölkerung repräsentieren. 15 EU-Länder stimmten für die Zölle, 12 enthielten sich und 5 waren dagegen. Nach Informationen der „Bild“-Zeitung kam es während eines Treffens der Bundesregierung zu Zöllen auf chinesische Autos zu einem Streit zwischen Minister Christian Lindner und der Chefin des Außenministeriums, Annalena Baerbock, die argumentierte, dass China ein Stoppschild gezeigt werden müsse. Andererseits plädierte Christian Lindner dafür, die Interessen der Arbeitnehmer in der deutschen Industrie zu wahren. Auch Bundeskanzler Olaf Scholz und Arbeitsminister Hubertus Heil sollen laut „Bild“ Kritik an den Vorschlägen der EK geübt haben. Olaf Scholz äußerte angeblich sogar die Befürchtung, dass Strafzölle der deutschen Industrie mehr schaden als nützen würden. Wer hat also Recht? Jeder will das Wohl Deutschlands, doch die An-

Die EK erhielt von den EU-Regierungen grünes Licht für die Einführung von Strafzöllen von bis zu 35,3 Prozent auf chinesische Elektroautos.

Foto: Alexander-93 / Wikipedia

gelegenheit ist heikel. Es ist leicht, einen Fehler zu machen, und die Folgen könnten für die deutsche Automobilindustrie, die für die Wirtschaft des gesamten Landes so wichtig ist, enorm sein. Eine typische politische und wirtschaftliche Pattsituation.

Polityczno-gospodarczy pat

4. października Komisja Europejska dostała zielone światło od rządów państw UE na wprowadzenie karnych ceł w wysokości do 35,3% na chińskie samochody elektryczne. Niemcy, największa gospodarka UE, głosowały przeciwko cłom, jednak to nie wystarczyło, aby zablokować propozycję KE. Trzeba dodać, że w niemieckim rządzie doszło wręcz do konfliktu w tej sprawie. Minister gospodarki Robert Habeck i szefowa MSZ Annalena Baerbock – oboje z partii Zielonych – uważali, że należy poprzeć karne cła UE na chińskie elek-

tryki. Z kolei minister finansów, lider liberalnej FDP Christian Lindner był przeciwnego zdania.

Już podczas wcześniejszego głosowania Rady UE w tej sprawie, w lipcu br., Niemcy wstrzymały się od głosu z powodu nieporozumień w trójpartyjnej koalicji. Teraz decydujące okazało się stanowisko kanclerza Olafa Scholza. Jest to zgodne z postulatami niemieckiego przemysłu motoryzacyjnego, który ostrzega przed wojną handlową z Chinami i obawia się retorsji ze strony Pekinu. Niemieckie koncerny mają zakłady produkcyjne w Chinach, a kraj ten jest dla nich ważnym rynkiem zbytu. Dlatego prezes niemieckiego stowarzyszenia przemysłu motoryzacyjnego VDA Hildegard Müller zaapelowała o konstruktivne rozmowy między UE a Pekinem. – Najlepiej uniknąć ceł, aby nie ryzykować konfliktu handlowego – powiedziała Hildegard Müller. KE zarzuca Chinom, że poprzez znaczne subsydiowanie

przemysłu samochodowego zakłócają konkurencję na światowym rynku. Ba, chińskie samochody elektryczne są o ok. 20% tańsze od produkowanych w UE. Na bazie tych argumentów Bruksela zaproponowała dodatkowe cła, mające wynieść w niektórych przypadkach ponad 35%.

Aby zablokować tę decyzję, potrzebna była większość kwalifikowana w Radzie UE, czyli co najmniej 15 krajów reprezentujących 65% liczby ludności UE. 15 państw UE głosowało za przyjęciem ceł, 12 wstrzymało się od głosu, a 5 było przeciw. Według informacji dziennika „Bild” na posiedzeniu niemieckiego rządu w sprawie ceł na chińskie samochody doszło do sporu pomiędzy ministrem Christianem Lindnerem a szefową MSZ Annaleną Baerbock, która przekonywała, że Chinom trzeba pokazać znak stop. Z drugiej strony Christian Lindner opowiadał się za ochroną interesów pracowników niemieckiego przemysłu. Także kanclerz Olaf Scholz i minister pracy Hubertus Heil mieli – według „Bildu” – krytykować propozycję KE. Olaf Scholz miał wyrazić obawę, że karne cła przyniosą niemieckiemu przemysłowi więcej szkód niż korzyści. No i kto ma rację? Wszyscy chcą dobra Niemiec, ale materia jest delikatna. O błąd łatwo, a jego konsekwencje mogą być ogromne dla niemieckiego przemysłu motoryzacyjnego – tak ważnego dla gospodarki całego kraju. Typowy polityczno-gospodarczy pat.

Krzysztof Świerc

FUE: Das 8. Forum der Europäischen Minderheitenregionen

Digitalisierung im Fokus

Das 8. Forum der Europäischen Minderheitenregionen rückt näher: In diesem Jahr findet das wichtige Austauschformat am 26. und 27. November in San Sebastián/Donostia im Baskenland (Spanien) statt.

Organisiert wird es von der FUE in Zusammenarbeit mit der Organisation des baskischen Sprachindustriecusters „Langune“. Unter dem Titel „Digitalisierung – Herausforderungen und Chancen für Minderheiten“ stehen diesmal die digitale Transformation und deren Auswirkungen auf die Sprachen und Kulturen von Minderheitengemeinschaften im Mittelpunkt.

Die fortschreitende Digitalisierung bietet für Minderheiten viele Chancen, birgt aber auch Herausforderungen. Oftmals sind digitale Inhalte in Minderheitensprachen nicht verfügbar oder entsprechen nicht dem Informationsstand der Mehrheitsprache. Minderheitengemeinschaften müssen zudem häufig auf maschinelle Übersetzungen zurückgreifen, um Zugang zu digitalen Inhalten in ihrer jeweiligen Sprache zu erhalten.

Das diesjährige Forum wird sich deshalb mit der Frage befassen, wie Minderheitengemeinschaften mit der Digitalisierung Schritt halten und davon profitieren können. Das Hauptaugenmerk liegt dabei auf der wachsenden Bedeutung von Künstlicher Intelligenz und Sprachtechnologien wie maschinelle Übersetzung, Spracherkennung und Textgenerierung. Diese Technologien bieten nicht nur die Chance, Minderheitensprachen zu fördern, sondern auch neue wirtschaftliche Möglichkeiten zu schaffen, wie es der Sprachindustriecenter im Baskenland mit über 5.000 Beschäftigten bereits vormacht.

Es wird ebenfalls diskutiert, wie Länder und Regionen die Entwicklung von Sprachtechnologien fördern können, etwa durch steuerliche Anreize zur Digitalisierung von Minderheitensprachen. Das Forum thematisiert zudem die Rolle von Minderheitensprachen in der wachsenden Unterhaltungsindustrie, zum Beispiel in Videospielen, Hörbüchern oder der Synchronisation audiovisueller Inhalte.

Das diesjährige Forum wird sich mit der Frage befassen, wie Minderheitengemeinschaften mit der Digitalisierung Schritt halten und davon profitieren können.

Durch die Teilnahme von Expertinnen und Experten aus ganz Europa wird das Forum zu einer Plattform des Austauschs und der Zusammenarbeit, um die digitale Zukunft von Minderheitensprachen zu gestalten und voranzubringen.

Wenn Sie an dem Forum teilnehmen möchten, können Sie sich auf der website forum.fuen.org registrieren. Die Anmeldefrist endet am 20. Oktober.

FUE: 8. Forum Europäischen Regionen Minderheitensprachen – Cyfrizacja w centrum uwagi

Zbliża się 8. Forum Europejskich Regionów Mniejszościowych. W bieżącym roku ten ważny format wymiany odbędzie się w dniach 26 i 27 listopada w San Sebastián / Donostia w Kraju Basków (Hiszpania).

Organizatorem jest FUE w współpracy z organizacją klastra branżowego języka baskijskiego „Langune”. Tym razem pod tytułem „Cyfrizacja – wyzwania i możliwości dla mniejszości” nacisk położony jest na transformację cyfrową i jej wpływ na języki i kultury społeczności mniejszościowych.

Postępująca cyfrizacja oferuje mniejszościom wiele możliwości, ale stwarza także wyzwania. Treści cyfrowe często nie są dostępne w językach mniejszości lub nie odpowiadają poziomowi informacji w języku większości. Społeczności

mniejszościowe również często muszą polegać na tłumaczeniu maszynowym, aby uzyskać dostęp do treści cyfrowych w swoim języku.

Tegoroczne forum będzie zatem poświęcone pytaniu, w jaki sposób społeczności mniejszościowe mogą nadążać za cyfryzacją i czerpać z niej korzyści. Główny nacisk położono na rosnące znaczenie sztucznej inteligencji i technologii językowych, takich jak: tłumaczenie maszynowe, rozpoznawanie mowy i generowanie tekstu. Technologie te nie tylko oferują możliwość promowania języków mniejszościowych, lecz również tworzą nowe możliwości gospodarcze, co robi już klastr branży językowej w Kraju Basków, zatrudniający ponad 5000 pracowników.

Omówione zostanie także, w jaki sposób kraje i regiony mogą promować rozwój technologii językowych, np. poprzez zachęty podatkowe na rzecz digitalizacji języków mniejszości. Forum porusza też kwestię roli języków mniejszościowych w rozwijającym się przemyśle rozrywkowym, przykładowo w grach wideo, książkach audio czy synchronizacji treści audiowizualnych.

Przy udziale ekspertów z całej Europy forum staje się platformą wymiany i współpracy na rzecz kształtowania i wspierania cyfrowej przyszłości języków mniejszościowych.

Osoby, które chciałyby wziąć udział w forum, mogą się zarejestrować stronie forum.fuen.org. Termin zgłoszeń upływa 20 października.

FUE

Mehr Informationen zum 8. Forum der Europäischen Minderheitenregionen:

Więcej informacji o 8. Forum Europejskich Regionów Mniejszościowych znajdziesz, skanując powyższy kod QR

Nasz samorząd: Gmina Krapkowie

Dzień podziękowań

W minionym tygodniu (10.10.2024 r.) w gminie Krapkowie obchodzono Dzień Edukacji Narodowej. W sali tanecznej Krapkowickiego Domu Kultury odbyła się uroczystość, w której na zaproszenie burmistrza Krapkowic Andrzeja Kasiury wzięli udział dyrektorzy placówek oświatowych oraz nagrodzeni przez burmistrza nauczyciele z gminy Krapkowie. Wyróżnionym dyrektorem i nauczycielom burmistrz Krapkowic złożył życzenia sukcesów w życiu zawodowym i osobistym oraz satysfakcji z wykonywanej pracy.

Podziękował również za codzienny trud i wysiłek wkładany w kształtowanie wartościowych postaw i rozwijanie kreatywności wśród dzieci i młodzieży, a także za ogromną cierpliwość i poświęcenie w pracy dydaktyczno-wychowawczej. Burmistrz Andrzej Kasiura wraz z przewodniczącym Rady Miejskiej w Krapkowie Ireneuszem Żyłką oraz przewodniczącym Komisji Edukacji Kultury i Sportu Dariuszem Kandziórą wręczyli dyrektorem i nauczycielom nagrody oraz listy gratulacyjne. Należy też dodać, że wśród zaproszonych na uroczystość byli nauczyciele, którzy otrzymali nagrodę polskiego kuratora oświaty oraz odznaczenia państwowe.

Burmistrz Krapkowic wręczył również podziękowania za współpracę Gabrieli Korzeniewskiej, przewodniczącej oddziału Krapkowickiego Związku Nauczycielstwa Polskiego, oraz Aleksandrowi Bernatowi, dyrektorowi Krapkowickiego Domu Kultury, oraz Barbarze Wiesiołek ze Stowarzyszenia na rzecz Rozwoju Wsi Stebłow. Sternik gminy Krapkowie podziękował też swoim pracownikom z wydziału oświaty i kultury za wzorową współpracę z dyrektorami i nauczycielami oraz rzetelną i efektywną realizację powierzonych zadań oświatowych.

Oprac. K. Świerc

Unsere Selbstverwaltung: Gemeinde Krappitz – Tag des Dankes

Letzte Woche (10. Oktober) wurde in der Gemeinde Krappitz der Nationale Tag der Bildung gefeiert. Die Zeremonie fand im Tanzsaal des

Wyróżnionym dyrektorem i nauczycielom burmistrz Krapkowic życzył sukcesów.

Krappitzer Kulturzentrums statt. Auf Einladung des Bürgermeisters von Krappitz, Andrzej Kasiura, nahmen Direktoren der Bildungseinrichtungen sowie vom Bürgermeister gewürdigte Lehrer der Gemeinde an der Feier teil. Der Bürgermeister wünschte den ausgezeichneten Direktoren und Lehrern weiterhin viel Erfolg im beruflichen und privaten Leben sowie Zufriedenheit mit ihrer Arbeit.

Er dankte ihnen auch für ihren täglichen Einsatz, mit dem sie bei den Kindern und Jugendlichen wertvolle Einstellungen und Kreativität entwickeln, sowie für ihre enorme Geduld und ihr Engagement in der Lehr- und Bildungsarbeit. Bürgermeister Kasiura überreichte zusammen mit dem Vorsitzenden des Krappitzer Stadtrates, Ireneusz Żyłka, und dem Vorsitzenden des Ausschusses für Bildung, Kultur und Sport, Dariusz Kandzióra, den Direktoren und Lehrern zudem Auszeichnungen und Gratulationsbriefe. Es sollte auch hinzugefügt werden, dass unter den zur Zeremonie eingeladenen Personen ebenso Lehrer waren, die eine Auszeichnung des Opelner Bildungskurators und staatliche Auszeichnungen erhielten.

Der Bürgermeister dankte darüber hinaus Gabriela Korzeniewska, Vorsitzende der Krappitzer Zweigstelle des Polnischen Lehrerverbandes, Aleksander Bernat, Direktor des Kulturzentrums Krappitz, und Barbara Wiesiołek vom Verein für die Entwicklung des Dorfes Stöblau. Eine Danksagung richtete er auch an seine Mitarbeiter von der Bildungs- und Kulturabteilung für die vorbildliche Zusammenarbeit mit den Direktoren und Lehrern sowie für die zuverlässige und effektive Umsetzung der ihnen übertragenen Bildungsaufgaben.

Zusammengestellt von K. Świerc

Ukraine: Minderheitenbeauftragte besucht Deutsche

Zufluchtsort der Sprache und Kultur

Unter den deutschen Minderheiten Europas ist die in der Ukraine jene, die wohl am meisten Unterstützung braucht. Nicht nur die üblichen Bestrebungen rund um Sprache und Jugendarbeit sind hier im Fokus, sondern auch ein kriegsbedingter Kampf ums tägliche Überleben. Die Minderheitenbeauftragte Natalie Pawlik zeigte ihre Unterstützung unlängst mit einem Besuch.

Natalie Pawlik, die Beauftragte der Bundesregierung für Aussiedlerfragen und nationale Minderheiten, reiste zusammen mit Vertretern des Bundesministeriums des Innern und für Heimat (BMI) sowie der Stiftung Verbundenheit nach Mukatschewo im westlichen Teil der Ukraine. Anlass des Besuchs war die feierliche Eröffnung des „Deutschen Hauses“, einer Kultur- und Begegnungsstätte für die deutsche Minderheit in Transkarpatien. Das Haus, dessen Erwerb durch Mittel der Bundesregierung finanziert wurde, soll als Ort der Pflege der deutschen Sprache, der Kultur und der Gemeinschaft dienen. Gleichzeitig spielt es eine wichtige Rolle als humanitärer Anlaufpunkt für Deutsche, die aus den vom Krieg betroffenen Regionen geflüchtet sind.

Während ihres Besuchs in Mukatschewo führte Pawlik ein Gespräch mit dem stellvertretenden Leiter der Agentur für nationale Minderheiten der Ukraine, Ihor Lossovskyi, um die Wiederaufnahme der deutsch-ukrainischen Regierungskommission zu erörtern. Diese Kommission, die sich mit den Angele-

Eine ganze Delegation rund um Natalie Pawlik besuchte die Ukraine.

Foto: Stiftung VDA

genheiten der deutschen Minderheit in der Ukraine befasst, war seit Beginn des russischen Angriffskriegs nicht mehr zusammengekommen. Beide Seiten betonten die Notwendigkeit, den Schutz und die Förderung der deutschen Minderheit gemäß internationaler und nationaler Normen sicherzustellen. Pawlik versprach, dass Deutschland weiterhin solidarisch an der Seite der ukrainischen Regierung und der dortigen deutschen Minderheit stehen werde.

Die lokale Bevölkerung, insbesondere die deutsche Minderheit, hieß die Delegation herzlich willkommen. Die stellvertretende Bürgermeisterin von Mukatschewo, Julia Taipis, die zugleich Vorsitzende des Trägervereins des Deutschen Hauses ist, bedankte sich für die Unterstützung aus Deutschland. Sie hob hervor, dass das Deutsche Haus nicht nur der kulturellen Pflege dienen werde, sondern auch für die geflüchteten Deutschen aus den kriegsbetroffenen

Gebieten eine wichtige Zuflucht darstelle. Gleichzeitig betonte Taipis die Bedeutung der deutschen Sprache und die Notwendigkeit, ihre Kompetenz innerhalb der Minderheit zu stärken.

Neben der Eröffnung des Hauses besuchte Pawlik eine Aufführung der Deutschen Jugend Transkarpatiens, die die Geschichte der „Schönbornfranken“ in einem beeindruckenden Theaterstück darbot. Die farbenfrohe und kinderfreundliche Ausgestaltung des Deutschen Hauses gefiel der Politikerin besonders, da sie den lebendigen Charakter der Institution unterstrich. Am Ende ihres Besuchs betonte Pawlik erneut die Solidarität Deutschlands mit der Deutschen Minderheit und der gesamten Ukraine, während Hartmut Koschik von der Stiftung Verbundenheit einen symbolischen Gutschein für ein Solardach überreichte, das die Energiebilanz des Hauses verbessern soll.

Lukasz Biły

Zapomniane dziedzictwo

Bastion Sakwowy we Wrocławiu
Fot. Anita Baraniecka

Czytaj więcej na str. 9

Z Vaterlandu

Koniec Pegidy

Lutz Bachmann Foto: Metropolico.org / Wikimedia Commons

Jedna z najbardziej kontrowersyjnych niemieckich organizacji kończy swoją działalność. Chodzi o saksoński związek Pegida, który przez ostatnie dziesięć lat organizował regularne protesty przeciwko domniemanej islamizacji Europy. Lutz Bachmann, lider tego ruchu, opublikował dziewięćminutowe nagranie, w którym ogłosił, że nadchodząca demonstracja będzie ostatnią tego typu. Jako główne powody zakończenia działalności Bachmann podał problemy finansowe oraz zdrowotne. Pegida, czyli Patriotyczny Europejczyk przeciwko Islamizacji Zachodu, powstała dziesięć lat temu i w początkowych latach istnienia przyciągała dziesiątki tysięcy uczestników na cotygodniowe marsze w Dreźnie. Bachmann, wspominając sukcesy ruchu, podkreślił, że Pegida miała wpływ na wyborcze sukcesy skrajnie prawicowej partii AfD, a także na rozwój innych ruchów, jak partia Freies Sachsen. Podczas nagrania, zrealizowanego na plaży w Hiszpanii, gdzie lider Pegidy mieszka od lat, Bachmann kilkakrotnie ocierał łzy, mówiąc o zakończeniu działalności ruchu. Jednocześnie zaznaczył, że choć Pegida kończy regularne marsze, planowane są nowe projekty, w tym podcasty, radio i telewizja, które mają kontynuować ideę walki o „patriotyczne wartości”. Bachmann, skazany niedawno na 17 miesięcy więzienia w zawiązaniu z szerzeniem nienawiści i publikowanie kontrowersyjnych treści, w tym

fotomontażu z oficerem SS, w nagraniu nie zdradził szczegółów swojego stanu zdrowia. Podczas procesu przedstawił jednak zaświadczenie lekarskie, które było jednym z powodów nałożenia wyroku jedynie w zawieszeniu.

Pistorius dominuje, CDU też

Boris Pistorius Foto: Daniel Biskup / Wikimedia Commons

Najnowsze sondaże polityczne w Niemczech wskazują na niezmienną sympatię do ministra obrony Borisa Pistoriusa. Także CDU ma się jednak z czego cieszyć. Partia ta, wraz z CSU, utrzymuje stabilne poparcie na poziomie 31,5%, co czyni ją najsilniejszą formacją polityczną w kraju. SPD natomiast pozostaje na poziomie 16%, co razem z wynikiem CDU/CSU daje większość 47,5%, stwarzającą dobrą podstawę do potencjalnego utworzenia nowej Wielkiej Koalicji (GroKo). Z kolei AfD odnotowuje znaczący spadek poparcia o 1,5 punktu procentowego, spadając do 18,5%. To wyraźny sygnał, że dotychczasowy wzrost tej partii może się zatrzymać. Również Zieloni stracili 0,5 punktu procentowego, osiągając wynik 10%. Wzrost poparcia notują natomiast lewicowe partie. Die Linke zyskała 1 punkt procentowy, osiągając 3,5%, natomiast partia Bündnis Sahra Wagenknecht (BSW) zanotowała wzrost do 9%. Choć BSW rośnie w siłę, ewentualna współpraca tej formacji na poziomie federalnym z CDU/CSU wydaje się mało prawdopodobna. W rankingu najpopularniejszych polityków Niemiec

nadal prowadzi Boris Pistorius z SPD, który pozostaje na szczycie zaufania publicznego. Na kolejnych miejscach znajdują się premier Bawarii Markus Söder (CSU) oraz premier Nadrenii Północnej-Westfalii Hendrik Wüst (CDU). Na dalszych pozycjach widać jednak pewne zmiany – Alice Weidel, kandydatka AfD na kanclerza, przesunęła się z 17. na 13. miejsce, zdobywając 2 punkty procentowe więcej. Carsten Linnemann z CDU awansował na 9. miejsce, a nowy sekretarz generalny SPD Matthias Miersch zadebiutował na 10. pozycji.

Hefter najlepszą pisarką

Martina Hefter Foto: Kritzolina / Wikimedia Commons

Bawarka Martina Hefter została laureatką tegorocznej Niemieckiej Nagrody Książki. Tym samym kobieta może dzierżyć tytuł najlepszej niemieckiej pisarki 2024. Nagrodzona została za swój wyjątkowy i fascynujący romans pt. „Hey guten Morgen, wie geht es dir?”. Jury uzasadniło wybór, nazywając książkę „inteligentnie zaaranżowaną, mającą unikalną siłę przyciągania”. 59-letnia Hefter mieszka w Lipsku i, podobnie jak jej bohaterka, jest nie tylko pisarką, ale również tancerką i artystką performansu. W jej książce poznajemy Juno, kobietę w średnim wieku, która za dnia opiekuje się swoim ciężko chorym mężem, a nocami wchodzi do świata internetu, gdzie kontaktuje się z oszustami miłosnymi. Juno nawiązuje relację z tzw. love-scammerami z Nigerii, którzy

tworzą fałszywe profile, aby wyłudzać pieniądze od szukających miłości osób. Kobieta skrywa jednak swoją prawdziwą tożsamość, a z czasem powstaje pytanie, kto naprawdę kogo oszukuje. Powieść porusza także inne ważne tematy, takie jak: starzenie się, kolonializm, tęsknoty, przyjaźń i miłość. Niemiecka Nagroda Książki, jedna z najważniejszych w branży literackiej, została przyznana już po raz dwudziesty. Jury, składające się z siedmiu członków, przeanalizowało w tym roku 197 powieści z Niemiec, Austrii i Szwajcarii. Nagroda przyznawana przez Fundację Kultury Książki i Promocji Czytelnictwa wynosi 37 500 euro, z czego zwyciężczyni otrzyma 25 000 euro.

Rekordowe moło

Molo w Prerow w budowie

Od października Niemcy mogą się poszczycić morskim rekordem. W tym miesiącu otwarto dla pierwszych zwiedzających najdłuższe moło na Bałtyku. Budowlą powstaje w miejscowości Prerow w Meklemburgii-Pomorzu Przednim i będzie mierzyć 720 metrów długości i 4,2 metra szerokości. Konstrukcja wspiera się na 87 palach, a jej budowa kosztowała 46 mln euro. Prace nad projektem rozpoczęto w sierpniu 2022 r. Po ponad dwóch latach budowy pierwsze jego etapy zwiedzać można już od października. To imponujące moło ma przyciągnąć turystów oraz pełnić funkcję schronienia dla statków w sytuacjach awaryjnych. Wyposażone zostało także w system sygnalizacji świetlnej, umożliwiający wjazd pojazdów ratunkowych, jednak standardowy ruch samochodowy nie będzie tam dozwolony. Na końcu moła znajdzie się nowoczesny port z miejscami na 33 łodzie, a także

budynek z tarasem widokowym dostępnym dla zwiedzających. Dalsze prace nad okoliczną infrastrukturą mają się zakończyć do maja 2025 r., co uczyni to miejsce jeszcze bardziej atrakcyjnym dla odwiedzających.

Seniorzy pracują dłużej

Aż 13% osób w wieku 65–74 lat wciąż pracuje

Zgodnie z najnowszymi danymi coraz więcej niemieckich seniorów decyduje się na opóźnienie przejścia na emeryturę. Zjawisko to wynika nie tylko z potrzeby finansowej, ale również z radości czerpanej z pracy. Jak podaje Federalny Urząd Statystyczny w Wiesbaden, aż 13% osób w wieku 65–74 lat wciąż pracuje, choć większość z nich decyduje się na pracę w niepełnym wymiarze godzin. Wyraźną tendencję widać wśród osób lepiej wykształconych – 18% z nich pozostaje w aktywności zawodowej, podczas gdy w grupie o niższym poziomie wykształcenia pracuje jedynie 11–12%. Z danych wynika również, że mężczyźni częściej kontynuują pracę na emeryturze niż kobiety. Przyczyn dłuższej aktywności zawodowej seniorów są różnorodne. 33% osób wskazuje na konieczność finansową, a 29% deklaruje, że pracuje z powodu satysfakcji płynącej z wykonywanych obowiązków. Wśród innych powodów wymienia się m.in. chęć zachowania kontaktów społecznych oraz korzystne warunki finansowe. Aby zachęcić seniorów do dalszej pracy, niemiecki rząd wprowadza dodatkowe bodźce, takie jak premie czy zwolnienia z niektórych składek.

Lukasz Biły

Populismus in den Grenzregionen

Mit Dietmar Nietan, MdB (SPD), dem Koordinator der Bundesregierung für die deutsch-polnische zwischengesellschaftliche und grenznahe Zusammenarbeit, sprach Andrea Polanski über die Landtagswahlen in Ostdeutschland, die wachsende Popularität der Alternative für Deutschland (AfD) und des Bündnis Sahra Wagenknecht (BSW) und die Bilanz der „Ampel“-Koalition.

Bei den letzten Landtagswahlen in Sachsen, Thüringen und Brandenburg beobachten wir eine wachsende Popularität der AfD und des BSW. Wo sehen Sie die Gründe für die Popularität dieser zwei Parteien?

Die Popularität der AfD und BSW resultiert aus dem Gefühl zunehmender Unsicherheit in einer globalisierten Welt voller Krisen. Populisten wie diese Parteien nutzen die Ängste der Menschen, indem sie einfache Antworten auf komplexe Probleme geben, ohne echte Lösungen zu bieten. In Ostdeutschland besteht der Eindruck, die Wiedervereinigung sei eher ein Anschluss der DDR an die BRD gewesen, bei dem viele Errungenschaften der DDR ignoriert wurden. Diese historischen Ressentiments verstärken die ohnehin bestehenden Sorgen und begünstigen den Erfolg von AfD und BSW in der Region.

Welche Lehren ziehen die deutsche Regierung und die SPD daraus? Welche Maßnahmen sind geplant, um dem weiteren Einflusszuwachs dieser Parteien entgegenzuwirken, insbesondere im Hinblick auf ihre euroskeptischen und nationalistischen Forderungen?

Die Lehre für die deutsche Regierung und die SPD ist, dass sie den Menschen vermitteln müssen, dass ihre Sorgen ernst genommen werden, ohne populistischen Forderungen nachzugeben. Besonders bei Themen wie Migration und Integration geht es darum, bestehende Gesetze besser anzuwenden und mehr Kontrolle zu zeigen, ohne jedoch Ängste und Ressentiments zu schüren. Die SPD will zeigen, dass sie die Probleme anpackt, ohne sich von Wahlerfolgen populistischer Parteien treiben zu lassen. Wichtig ist, realistische Lösungen anzubieten und klarzumachen, dass nicht alle Probleme sofort gelöst werden können.

Glauben Sie, dass der Erfolg dieser Parteien die deutsch-polnischen Beziehungen beeinflussen wird, sowohl auf internationaler als auch auf lokaler Ebene, insbesondere in den Grenzregionen?

Ja, das tue ich. Beide Parteien sind kritisch gegenüber der Europäischen Union und fördern nationalistischen Egoismus, was die Zusammenarbeit zwischen Ländern erschwert. Zudem gibt es Berührungspunkte zwischen polnischen Nationalisten und der AfD, obwohl letztere eine fragwürdige Geschichtspolitik verfolgt, die deutsche Verbrechen im Zweiten Weltkrieg relativiert. Nationalismus in beiden Ländern gefährdet daher die internationale Kooperation und das gegenseitige Verständnis.

Die AfD und das BSW haben insbesondere in den Grenzregionen zu Polen starken Rückhalt. Haben Sie als Beauftragter spezifische Gründe für diese Entwicklung beobachtet? Ist in

Nietan: „Die aktuelle polnische Regierung unter Premierminister Tusk zeigt eine mutige und europafreundliche Politik.“

diesen Regionen möglicherweise etwas schiefgelaufen?

Mir liegen keine spezifischen soziologischen Untersuchungen vor, aber ich denke nicht, dass die Nähe zu Polen oder zur Grenze ausschlaggebend ist. Vielmehr spielt das gefühlte Abgehängtsein der ländlichen Räume eine Rolle. Populisten nutzen gezielt das Gefühl, dass die ländliche Bevölkerung im Vergleich zu den urbanen Regionen weniger beachtet wird. Probleme wie beispielsweise Krankenhausschließungen sind in dünn besiedelten Gebieten besonders spürbar. Daher sehe ich die Wahlerfolge der AfD und des BSW eher als Ausdruck dieser ländlichen Herausforderungen.

Auf polnischer Seite sehen wir eine zunehmend pro-europäische und offene Politik, während auf deutscher Seite nationalistische Tendenzen zunehmen. Wie, denken Sie, könnten diese Unterschiede die zukünftigen Beziehungen im lokalen Grenzraum beeinflussen?

Ich sehe das nicht so, denn die Menschen in der deutsch-polnischen Grenzregion, die sich seit Jahrzehnten für die Zusammenarbeit engagieren, lassen sich von der AfD nicht aufhalten. Gerade viele Kommunalpolitiker demokratischer Parteien arbeiten eng über die Grenze hinweg zusammen, und das wird auch so bleiben. Natürlich, wenn nationalistisches Gedankengut auf kommunaler Ebene an Einfluss gewinnt, könnte das langfristig Auswirkungen haben. Doch die letzten acht Jahre PiS-Regierung in Polen haben gezeigt, dass Zivilgesellschaft und lokale Ebenen relativ immun gegen solche Strömungen sind.

Bis zur Bundestagswahl ist es nur noch ein Jahr, und die aktuelle Regierungskoalition ist fast drei Jahre im Amt. Wie bewerten Sie die bisherige Bilanz der „Ampel“-Koalition in diesen schwierigen Zeiten?

Die „Ampel“-Koalition hat in kurzer Zeit viele ihrer Wahlversprechen umgesetzt, allerdings wurden diese Erfolge durch handwerkliche Fehler wie beim Heizungsgesetz und ständige Koalitionsstreitigkeiten überschattet. Statt die Erfolge wahrzunehmen, verbinden viele Menschen die Ampel eher mit unnötigen politischen Auseinandersetzungen. Trotz einer sachlich positiven Bilanz,

Dietmar Nietan

Foto: privat

Populismus in den Grenzregionen

Z parlamentaristischem Dietmarem Nietan, Koordinator der Bundesregierung für die deutsch-polnische zwischengesellschaftliche und grenznahe Zusammenarbeit, sprach Andrea Polanski über die Landtagswahlen in Ostdeutschland, die wachsende Popularität der AfD und des Bündnis Sahra Wagenknecht (BSW) und die Bilanz der „Ampel“-Koalition.

W letzten Jahren haben die AfD und das BSW in den Grenzregionen zu Polen stark an Popularität gewonnen. Wie bewerten Sie die aktuelle polnische Regierung unter Premierminister Tusk?

Die aktuelle polnische Regierung unter Premierminister Tusk zeigt eine mutige und europafreundliche Politik, trotz der Vorwürfe der PiS. Bei den Regierungskonsultationen im Juli wurde das Interesse an einer vertieften Zusammenarbeit mit Deutschland deutlich, insbesondere in Bereichen wie grenzüberschreitender Zusammenarbeit, Zivilgesellschaft, Sicherheitspolitik und der Aufarbeitung deutscher Verbrechen in Polen. Deutschland muss diese historische Chance nutzen, da sich beide Länder in der Sicherheitsfrage einig sind. Wichtig wären schnelle Entscheidungen, etwa für ein Polen-Deutschland-Partnerschaftsgesetz, das die Zusammenarbeit zwischen den Ländern festlegt. Deutschland muss diese historische Chance nutzen, da sich beide Länder in der Sicherheitsfrage einig sind. Wichtig wären schnelle Entscheidungen, etwa für ein Polen-Deutschland-Partnerschaftsgesetz, das die Zusammenarbeit zwischen den Ländern festlegt.

Wie bewerten Sie die bisherige Bilanz der „Ampel“-Koalition in diesen schwierigen Zeiten?

Die „Ampel“-Koalition hat in kurzer Zeit viele ihrer Wahlversprechen umgesetzt, allerdings wurden diese Erfolge durch handwerkliche Fehler wie beim Heizungsgesetz und ständige Koalitionsstreitigkeiten überschattet. Statt die Erfolge wahrzunehmen, verbinden viele Menschen die Ampel eher mit unnötigen politischen Auseinandersetzungen. Trotz einer sachlich positiven Bilanz, die den Einsatz Polens wertschätzt.

Wie bewerten Sie die bisherige Bilanz der „Ampel“-Koalition in diesen schwierigen Zeiten?

Die „Ampel“-Koalition hat in kurzer Zeit viele ihrer Wahlversprechen umgesetzt, allerdings wurden diese Erfolge durch handwerkliche Fehler wie beim Heizungsgesetz und ständige Koalitionsstreitigkeiten überschattet. Statt die Erfolge wahrzunehmen, verbinden viele Menschen die Ampel eher mit unnötigen politischen Auseinandersetzungen. Trotz einer sachlich positiven Bilanz, die den Einsatz Polens wertschätzt.

internationaler und gegenseitigen Zusammenarbeit.

Silberne Populäre haben AfD und BSW besonders in den Grenzregionen zu Polen. Wie sehen Sie die Gründe für die Popularität dieser zwei Parteien?

Die Popularität der AfD und BSW resultiert aus dem Gefühl zunehmender Unsicherheit in einer globalisierten Welt voller Krisen. Populisten wie diese Parteien nutzen die Ängste der Menschen, indem sie einfache Antworten auf komplexe Probleme geben, ohne echte Lösungen zu bieten. In Ostdeutschland besteht der Eindruck, die Wiedervereinigung sei eher ein Anschluss der DDR an die BRD gewesen, bei dem viele Errungenschaften der DDR ignoriert wurden. Diese historischen Ressentiments verstärken die ohnehin bestehenden Sorgen und begünstigen den Erfolg von AfD und BSW in der Region.

Welche Lehren ziehen die deutsche Regierung und die SPD daraus? Welche Maßnahmen sind geplant, um dem weiteren Einflusszuwachs dieser Parteien entgegenzuwirken, insbesondere im Hinblick auf ihre euroskeptischen und nationalistischen Forderungen?

Die Lehre für die deutsche Regierung und die SPD ist, dass sie den Menschen vermitteln müssen, dass ihre Sorgen ernst genommen werden, ohne populistischen Forderungen nachzugeben. Besonders bei Themen wie Migration und Integration geht es darum, bestehende Gesetze besser anzuwenden und mehr Kontrolle zu zeigen, ohne jedoch Ängste und Ressentiments zu schüren. Die SPD will zeigen, dass sie die Probleme anpackt, ohne sich von Wahlerfolgen populistischer Parteien treiben zu lassen. Wichtig ist, realistische Lösungen anzubieten und klarzumachen, dass nicht alle Probleme sofort gelöst werden können.

Glauben Sie, dass der Erfolg dieser Parteien die deutsch-polnischen Beziehungen beeinflussen wird, sowohl auf internationaler als auch auf lokaler Ebene, insbesondere in den Grenzregionen?

Ja, das tue ich. Beide Parteien sind kritisch gegenüber der Europäischen Union und fördern nationalistischen Egoismus, was die Zusammenarbeit zwischen Ländern erschwert. Zudem gibt es Berührungspunkte zwischen polnischen Nationalisten und der AfD, obwohl letztere eine fragwürdige Geschichtspolitik verfolgt, die deutsche Verbrechen im Zweiten Weltkrieg relativiert. Nationalismus in beiden Ländern gefährdet daher die internationale Kooperation und das gegenseitige Verständnis.

Die AfD und das BSW haben insbesondere in den Grenzregionen zu Polen starken Rückhalt. Haben Sie als Beauftragter spezifische Gründe für diese Entwicklung beobachtet? Ist in

den Grenzregionen zu Polen stark an Popularität gewonnen. Wie bewerten Sie die aktuelle polnische Regierung unter Premierminister Tusk?

Die aktuelle polnische Regierung unter Premierminister Tusk zeigt eine mutige und europafreundliche Politik, trotz der Vorwürfe der PiS. Bei den Regierungskonsultationen im Juli wurde das Interesse an einer vertieften Zusammenarbeit mit Deutschland deutlich, insbesondere in Bereichen wie grenzüberschreitender Zusammenarbeit, Zivilgesellschaft, Sicherheitspolitik und der Aufarbeitung deutscher Verbrechen in Polen. Deutschland muss diese historische Chance nutzen, da sich beide Länder in der Sicherheitsfrage einig sind. Wichtig wären schnelle Entscheidungen, etwa für ein Polen-Deutschland-Partnerschaftsgesetz, das die Zusammenarbeit zwischen den Ländern festlegt. Deutschland muss diese historische Chance nutzen, da sich beide Länder in der Sicherheitsfrage einig sind. Wichtig wären schnelle Entscheidungen, etwa für ein Polen-Deutschland-Partnerschaftsgesetz, das die Zusammenarbeit zwischen den Ländern festlegt.

Wie bewerten Sie die bisherige Bilanz der „Ampel“-Koalition in diesen schwierigen Zeiten?

Die „Ampel“-Koalition hat in kurzer Zeit viele ihrer Wahlversprechen umgesetzt, allerdings wurden diese Erfolge durch handwerkliche Fehler wie beim Heizungsgesetz und ständige Koalitionsstreitigkeiten überschattet. Statt die Erfolge wahrzunehmen, verbinden viele Menschen die Ampel eher mit unnötigen politischen Auseinandersetzungen. Trotz einer sachlich positiven Bilanz, die den Einsatz Polens wertschätzt.

Werbung / Reklama

LernRAUM.pl
EINE NEUE PERSPEKTIVE DES DEUTSCHLERNENS

Die Magie der gotischen Buchstaben: Workshop zur gotischen Kalligraphie
Magia Gotyckich Liter: Warsztaty Kaligrafii Gotyckiej

Standort/Lokalizacja:
Dom Współpracy Polsko-Niemieckiej,
ul. 1 Maja 13/2, 45-068 Opole
Termin/Termin: 19.10.2024
Uhrzeit/Godzina: 10.00 - 13.00
Leiter/Prowadzący: Wojciech Wojnar
Form/Forma wydarzenia: Workshop / warsztat
Gebühr/Oplata: *20,00 PLN - Mitglieder der DMi
*25,00 PLN - andere Personen
Anmeldung/Zgłoszenia: www.lernraum.pl/oferta-zajec-warsztaty
Sprachniveau/Poziom językowy: A2
Kontakt: martyna.halek@lernraum.pl

fb.com/lernraumpl

Krappitz: Oktoberfest 2024

O'zapft is!

Zur Eröffnung zapften der Bürgermeister von Krappitz Andrzej Kasiura und Ryszard Galla das Fass an. An ihrer Seite: Vize-Marschallin der Region Oppeln Zuzanna Donath-Kasiura, links: die Moderatoren des Abends: Zuzanna Herud und Marcin Widera

Mitten in der Menge: Sänger Klaus Markus aus Deutschland

Wer ist der Stärkste? Wettbewerbe wie „Bierkrughalten“ waren Teil der Veranstaltung.

Für den guten Zweck: Zur Unterstützung der Flutopfer fand eine Wohltätigkeitsauktion statt. Dabei konnten die Gäste unter anderem diese Oktoberfesttorte ersteigern.

Auch der BJDM war mit Mal- und Bastelmöglichkeiten sowie Kinderschminken auf dem Oktoberfest vertreten.

Unter den Leckereien durften natürlich die klassischen Oktoberfest-Hezen nicht fehlen.

„Wir tanzen bis in die Morgenstunden!“ Das war das Motto beim diesjährigen Oktoberfest im Rahmen der 21. Deutschen Kulturtage im Oppelner Schlesien. Am 12. Oktober lud die Sozial-Kulturelle Gesellschaft der Deutschen im Oppelner Schlesien wieder in die Sport- und Veranstaltungshalle in Krappitz ein.

Traditionell begann der Abend mit dem Fassanstich durch den Bürgermeister von Krappitz Andrzej Kasiura und Ryszard Galla, Berater des Sejmarschalls Szymon Hołownia für nationale und ethnische Minderheiten.

Das Oktoberfest stand in diesem Jahr auch im Zeichen der Wohltätigkeit. Zur Unterstützung der Flutopfer fand eine Auktion verschiedener Gegenstände statt, darunter eine speziell angefertigte Oktoberfesttorte, die rund 500 Złoty einbrachte. Zusätzlich organisierte das Wohltätigkeitszentrum Krappitz eine Sammelaktion, um weitere Hilfe für die Betroffenen der Überschwemmungen zu leisten.

Spaß für Groß und Klein

Das Oktoberfest bot vielerlei musikalische Unterhaltung. Mit dabei waren die beiden Blasorchester aus Krappitz und Zülz, die Sängerinnen Zuzanna Herud und Andrea Rischka sowie Klaus Markus, zu Gast aus Deutschland. Die Band

So bunt wie die Outfits der Gäste war auch das Programm beim Oktoberfest in Krappitz.

Fest!Kapellä sorgte mit ihrer innovativen Mischung klassischer Instrumente und Rocksongs für Begeisterung, gefolgt von einer ausgelassenen Tanzparty mit der Band Fiesta. Moderiert wurde die Veranstaltung von Zuzanna Herud und Marcin Widera.

Auch den jungen Gästen wurde ein Programm geboten: der Bund der Jugend der Deutschen Minderheit bot Mal- und Bastelmöglichkeiten. Die Kinder konnten sich auch schminken lassen, wobei einige junge Erwachsene aus Gera, die für einen Austausch mit dem BJDM übers Wochenende angereist waren, Unterstützung leisteten.

Das Blasorchester aus Krappitz begeisterte mit traditioneller Festmusik.

Fotos: Victoria Matuschek

Für das leibliche Wohl war mit traditionellen Speisen wie Wurst, Brezeln und reichlich Bier ebenfalls gesorgt.

Krapkowitz: Oktoberfest 2024 – O'zapft is!

„Będziemy tańczyć do białego rana!“ Pod takim hasłem odbył się tegoroczny Oktoberfest w ramach XXI Dni Kultury Niemieckiej na Śląsku Opolskim. 12 października Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Niemców na Śląsku

Opolskim po raz kolejny zaprosiło gości do hali widowiskowo-sportowej w Krapkowicach.

Tradycyjnie wieczór rozpoczął się napoczęciem beczki przez burmistrza Krapkowic Andrzeja Kasiurę oraz Ryszarda Gallę, doradcę marszałka Sejmiku Szymona Hołowni ds. mniejszości narodowych i etnicznych.

Tegoroczny Oktoberfest miał również charakter charytatywny. Odbyła się licytacja różnych przedmiotów na rzecz

powodzian, w tym specjalnie wykonanego tortu oktoberfestowego, za który zebrano ok. 500 zł. Ponadto Centrum Charytatywne w Krapkowicach zorganizowało imprezę taneczną z zespołem Fiesta. Imprezę poprowadzili Zuzanna Herud i Marcin Widera.

Zabawa dla młodszych i starszych

Oktoberfest oferował różnorodną muzyczną rozrywkę. Zagrały Krapkowicka Orkiestra Dęta i Bialska Orkiestra Dęta, można było także posłuchać śpiewu Zuzanny Herud, Andrei Rischki i piosenkarza Klausa Markusa z Niemiec. Zespół Fest!Kapellä zapewnił innowacyjną mieszankę klasycznych instrumentów i utworów rockowych, a następnie żywiołową imprezę taneczną z zespołem Fiesta. Imprezę poprowadzili Zuzanna Herud i Marcin Widera.

Młodym gościom także zaoferowano program: Związek Młodzieży Niemieckiej zaproponował im malarstwo i rękodzieło. Dzieci mogły też pomalować sobie twarze, w czym pomogli im młodzi ludzie z Gery, którzy przyjechali tu na weekend w ramach wymiany z BJDM.

Nie zabrakło również tradycyjnych potraw, takich jak kielbaski i precele, a także dużej ilości piwa.

Victoria Matuschek

Görlitz: Numismatiker feiern 120. Geburtstag

Wertvolle Zeitzeugen des Alltags

Mit einer Ausstellung im Barockhaus Görlitz feiern die dortigen Numismatiker ihren 120. Geburtstag. Ihr Vorsitzender Uwe Elix hat den Zugang zum Thema „Geld als Spiegelbild der Veränderungen“ vor allem über die Geschichte sowie Familiengeschichten gefunden.

Eine Reihe historischer Spärbücher liegt bei Uwe Elix auf dem Fußboden und wird von ihm gerade mit der Überschrift drapiert: „Görlitzer Spärbücher 1908–1990 – Zeitzeugen für Kunst, Wirtschaft, Politik“. Es stellt sich schnell heraus, die Sammelgebiete des Vorsitzenden des Numismatischen Clubs zu Görlitz e. V. sind breit gefächert und bleiben beim Thema Geld nicht bei historischen Münzen, Medaillen oder Banknoten stehen, sondern umfassen letztlich jede Form geldwerter Systeme. Vornehmlich schlesische Notgeldscheine aus der Zeit nach dem 1. Weltkrieg, Lebensmittelmarken aus Kriegs- und Nachkriegszeiten gehören dazu und eher nebenbei berichtet er davon, dass er wohl die umfassendste Sammlung an Ersatzgeldmarken für Asylbewerber habe. Nein, es gebe dazu bislang keinen Sammlerkatalog. Aber wenn jemand einen solchen zusammenstellen könnte, dann wohl nur Uwe Elix.

Flohmarkt-Fundstücke

Geschichte spielt sich eben immer ab, und die verschiedenen Geldsysteme sind immer auch ein interessantes Spiegelbild der Veränderungen ihrer Zeit.

Das alles habe er auf Flohmärkten oder über ebay zusammengetragen. Die Grenznähe hat natürlich nach 1990 viele neue Bezugsquellen erschlossen, denn auf so manchem Dachboden fanden Polen Relikte aus deutschen Tagen, die sich gut zu heute gültigem Geld ummünzen ließen. Mancher Pole indes ist selber zum Sammler geworden, der nun an den Wurzeln der neu gefundenen Heimat mitforscht. Uwe Elix spürt das immer wieder bei Sammlerbörsen. Zu seiner

Liebt zum Jubiläum eine Medaille prägen: Numismatiker Uwe Elix

Schlesische Notgeldscheine aus der Zeit nach dem 1. Weltkrieg, Lebensmittelmarken aus Kriegs- und Nachkriegszeiten sind noch bis zum 26. Oktober im Görlitzer Kulturhistorischen Museum zu besichtigen.

Arbeit auf dem Teppichboden kommentiert er: „Ich denke, damit dürfte ich wohl die vollständigen Titelbilder der Spärbücher zusammengetragen haben. Eines, das jetzt noch fehlt, dürfte heute per Post kommen. Auch das muss ja mit in die Ausstellung.“

Schlesische Festplaketten

Im Kulturhistorischen Museum in der Görlitzer Neißstraße 30 werden

Ausgestellt vom Ministerium für wiedergewonnene Gebiete: Lebensmittelkarten von Mai und Juli 1946

noch bis zum 26. Oktober unter anderem etwa Medaillen und Festplaketten aus Niederschlesien oder Notgeld von den Görlitzer Nachrichten und dem Anzeiger – auch für drei pommersche Städte – gezeigt. Hintergrund der Ausstellung in der zwischen Deutschland und Polen geteilten Stadt ist, dass die

Gültig von 23. Juli bis 19. August 1945: Lebensmittelkarte aus Lauban (Lubań)

Görlitzer Numismatiker ihren 120. Geburtstag feiern. Der Ausstellungsort ist dabei letztlich auch nur 100 Meter von der Neißegrenze entfernt – nirgends flanieren Deutsche und Polen in „ihrer Stadt“ quasi paritätisch durch ihre gemeinsame Altstadt.

In dieser deutsch-polnischen Geschichte sieht sich auch Uwe Elix historisch fest verwurzelt und hat viele Sammelschwerpunkte über Geschichte und Familiengeschichte gefunden. Einer der letzten Vorträge seines Vereins betraf Gerhart Hauptmann im Spiegel der Numismatik. Und weil man mit den historischen Perspektiven stets über den Tellerrand schaue, sei das eben auch für viele attraktiv, die selbst vielleicht gar nicht sammeln oder als Sammler anders unterwegs seien.

Historische Anknüpfung

Und schon zückt Uwe Elix weitere Ordner hervor, die zeigen, wie er über die Geschichte immer neue Anknüpfungspunkte findet. Seine Mutter stamme aus Rothwasser (Czerwona Woda) bei Kohlfurt (Węglina), sein Vater aus dem Kreis Samter (Szamotuły) bei Posen (Poznań). Daher sei dieser gleich zweimal vertrieben worden – nach dem 1. Weltkrieg aus der preußischen Provinz Posen, nach dem 2. Weltkrieg aus Sommerfeld (Lubska) in der Niederlausitz

östlich der Neiße, wohin es ihn nach der ersten Vertreibung verschlug. Eigentlich ist es noch komplizierter, denn eine Kinderverschickung brachte faktisch auch noch die Vertreibung aus dem ebenso nahen Sudetenland mit sich.

Heu-, Stroh- und Seifenmarken

Zu all diesen Komplexen hat Uwe Elix, der nach der Wende viele Jahre einen Supermarkt in Hamburg-Eppendorf führte, eine Fülle an Dokumenten, die ebenso feinsäuberlich in Folien zusammengestellt sind. Aber auch bei diesem Ordner ist es natürlich nicht geblieben, denn ein anderer birgt über mit Dokumenten wie Umsiedlerkarten von Galiziendeutschen ins Baltikum oder Schriftverkehr deutscher Besatzungsbehörden im Landkreis Hrubieszów am Bug zur Heu- und Strohuteilung oder zum Bezug von Seife in Krakau. Eigentlich ist auch das alles irgendwie im Sammelgebiet Numismatik, denn fast alles dokumentiert die Verteilung geldwerter Leistungen. Der Blick über die Regionalgeschichte führt Deutsche, Polen und Tschechen in diesem „Dreiländereck-Hotspot“ der Geschichte immer wieder zusammen und erlaubt viele Perspektivwechsel des Alltags. Sie alle münden stets in der Frage: Wieso lebte dieser oder jener eigentlich genau hier?

Till Scholtz-Knobloch/kan

Wrocław: Powrót skarbu średzkiego

Najcenniejszy wehikuł czasu

Skarb średzki, odnaleziony przypadkowo w 1988 r. w Środzie Śląskiej (Neumarkt in Schlesien) podczas prac budowlanych, pozostaje jednym z najniezwyklejszych odkryć, jakie miały miejsce w XX w.

Zespół unikatowych średniowiecznych klejnotów królewskich i cesarskich, pochodzących prawdopodobnie ze skarbca władcy Czech Karola IV, będący zastawem za udzieloną pożyczkę, został ukryty w połowie XIV w. i pozostał nieznanym przez ponad 600 lat. Ponieważ miejsce jego prawdopodobnego pochodzenia to dawny kwartał miasta zamieszkały przez Żydów, mógł on stanowić majątek osoby z licznej średzkiej społeczności żydowskiej. Precjoza mogły więc być bankowym depozytem zastawnym pochodzącym z Pragi, z królewskiego skarbca Luksemburgów, a znalazły się na Śląsku, należącym wówczas do Korony Czeskiej, za panowania Karola IV, o którym wiadomo, że w potrzebach kampanii politycznej prowadzonej dla uzyskania tytułu cesarza zaciągał pożyczki u zaможnych kupców w swoim państwie.

Ze wszystkich zabytków skarbu najwięcej pytań i kontrowersji towarzyszy zrekonstruowanej koronie. Będąca bez wątpienia klejnotem kobiecym, lekka i delikatna korona segmentowa typu otwartego o niewielkiej średnicy, zwieńczona figurami orłów i kwiatonami, nie ma dziś odpowiedniczki wśród zacho-

Orzeł był znakiem czeskich Przemysławów, a to mogłoby wskazywać, iż korona należała do Elżbiety Przemysławówny (1292–1330), żony Jana Luksemburskiego i matki Karola IV.

Foto: A. Podstawka / mnrw.pl

Korona średzka to arcydzieło jubilerskie i źródło wiedzy o kulturze ludu średniowiecza.

wanych koron europejskich. Osoba jej właścicielki jest największą zagadką skarbu ze Środy Śląskiej.

Kolory użyte w koronie mają swoją wymowę, objaśnia kustosz Jacek Witecki, kurator wystawy „Skarb Średzki. Legendy i mity”. – Błękit, czerwień, zieleń, biel i barwa złota odnoszą się do konkretnych idei, zjawisk i przymiotów ludzkiej natury. W koronie ślubnej zwłaszcza kolor zielony – kojarzony z miłością, nadzieją, szczęściem, wędrówką i płodnością, a także rozległą symboliką ogrodu – miał szczególne zna-

czenie i korespondował z pozostałymi elementami dekoracji – mówi Witecki i dodaje: – Na koronę średzką powinniśmy patrzeć nie tylko jako na arcydzieło jubilerskie, ponieważ niczym prawdziwy wehikuł czasu przenosi nas ona w odległy i fascynujący świat kultury, filozofii i duchowości ludzi średniowiecza.

Dla dyrektora Muzeum Narodowego we Wrocławiu Piotra Oszczanowskiego skrywający wiele tajemnic zespół wyrobów złotniczych jest wyjątkowy: – Mógłby być chlubą i ozdobą najbogatszych kolekcji muzealnych, bezcenny, związany z wielkimi tego świata, zdobiący zapewne głowę i piersi najpiękniejszej kobiety średniowiecza, magnetyczny, po prostu... zjawiskowy. Tym wszystkim jest skarb średzki.

Zgodnie z wieloletnią już tradycją skarb ten ponownie wraca do Muzeum Narodowego we Wrocławiu i pozwala cieszyć oczy do końca bieżącego roku.

MNRW/kan

Opole: Kwesta na rzecz cmentarza przy ul. Wrocławskiej Uratować zabytki

Już po raz drugi na Cmentarzu Komunalnym w Opolu-Półwsi i cmentarzu przy ul. Wrocławskiej odbędzie się 1 listopada kwesta na rzecz renowacji nagrobków na zabytkowej nekropolii przy ul. Wrocławskiej. W zeszłym roku udało się zebrać prawie 18 tys. złotych.

Cmentarz przy ul. Wrocławskiej otwarto w 1813 r. i służył on miastu przez 120 lat. W tym czasie pochowano tutaj wiele znaczących dla miasta osobistości: polityków, artystów, przedsiębiorców. Komitet społeczny na rzecz renowacji nagrobków na zabytkowym cmentarzu przy ulicy Wrocławskiej w Opolu wraz z przewodniczącą Beatą Kubicą pragnie uchronić nekropolię od zniszczenia i zapomnienia. – Cmentarz przy ul. Wrocławskiej to jest odchodząca historia Opola i jest wielu ludzi, którym na niej zależy. Stąd też różne już były w ostatnich latach inicjatywy, żeby ten cmentarz uratować – podkreśla Beata Kubica. Za kwotę zebraną w zeszłym roku dzięki ofiarności mieszkanki i mieszkańców miasta przeprowadzono renowację krzyża przy grobach Sióstr Franciszkanek Szpitalnych. Natomiast na renowację nagrobka artysty Carla Josepha Jackischa udało się pozyskać fundusze od opolskiego urzędu marszałkowskiego. – Myślę, że już w przyszłym roku ten nagrobek zostanie odnowiony – cieszy się Beata Kubica.

W zeszłym roku kwestującym udało się zebrać prawie 18 tys. złotych.

Źródło: B. Kubica

Kwesta potrwa 1 listopada od godz. 9.00 do godz. 16.00.

Zebrane w tym roku środki zostaną przeznaczone na dalszą renowację nagrobków Sióstr Franciszkanek Szpitalnych pochowanych w latach 1895–1961 oraz małżeństwa Auguste Form (1836–1880) i Johanna Form (1826–1883), właścicieli najbardziej luksusowego hotelu w przedwojennym Opolu.

Kwesta potrwa 1 listopada od godz. 9.00 do godz. 16.00. – Bardzo prosimy za zabranie ze sobą gotówki – podkreśla Beata Kubica.

adur

Steinort/Sztynort: Von Schwierigkeiten und Hoffnungen

„Dissonant heritage – Erbe mit Zukunft“

Diskussion über das Konzept – Kornelia Kurowska, Wojciech Lukowski, Anna Hofmann, Hannah Wadle, Bettina Bouresh (v. li.)

Vom deutschen Bundestag fließt eine weitere Geldsumme in die Instandsetzung von Schloss Steinort, zudem werden von polnischer Seite im Rahmen des „polski ład“ erstmalig umfangreichere Mittel bereitgestellt. Der Ort und die Region standen hingegen bei der deutsch-polnischen Konferenz „Steinort. dissonant heritage – Erbe mit Zukunft“ vom 12. bis 15. September im Speicher neben dem Schloss im Blickpunkt verschiedenster Aspekte, von der geostrategischen Lage bis zur Einbindung in die lokale Gesellschaft.

Die Konferenz startete mit einem positiven Paukenschlag: erstmals war es der Polnisch-Deutschen Stiftung zum Schutz von Kulturdenkmälern als Eigentümerin von Schloss Steinort in diesem Jahr gelungen, staatliche polnische Gelder zu erhalten. Die Führung der Stiftung mit dem deutschen Honorarkonsul in Allenstein/Olsztyn Wojciech Wrzecionkowski und seinem Stellvertreter Dr. Aleksander Bauknecht kann für die Renovierung der Fassade des Gebäudes 1,5 Millionen Złoty ausgeben. Die Arbeiten starteten dank bereits durchgeführter Ausschreibung noch im September, eine Woche nach der Konferenz.

Arbeiten am Bau – Kulturarbeit in der Peripherie

Die zweite positive Nachricht zum Gebäude gab es von einer Gruppe junger Deutscher, die am Freitag, den 13., das Ende ihres zweiwöchigen Arbeitseinsatzes feierte. „Wir sind von der Fachschule für Bautechnik in München und haben im Rahmen eines Erasmus-Projekts an der Stabilisierung der Deckenbalken im Erdgeschoss des Mittelbaus gearbeitet“, fasste Matthias Balazs aus Schwalbenstein bei Füssen kurz für sich und seine Kollegen zusammen. Für beinahe alle war Steinort geografisches Neuland – und wird, wie sich abzeichnete, lohnendes Ziel für einen weiteren Aufenthalt sein.

Dass mit entsprechendem Einsatz von Arbeitskraft und finanziellen Mitteln schnell etwas auf die Beine gestellt werden kann, zeigt das Tagungszentrum im früheren Speicher neben dem Schloss, der noch vor eineinhalb Jahren als Skelett glänzte. „Der Aufwand lässt sich selbstverständlich, auch denkmalpflegerisch, nicht mit dem Schloss vergleichen, beweist aber, dass es möglich ist, dass wir die erste Konferenz im Schloss noch erleben können“, meint Christian Pletzing. Er leitet die Erwachsenenbildungsstätte Akademie Baltica in Sankelmark, kurz vor der deutsch-dänischen Grenze, die die Konferenz in Steinort mitorganisiert hat. Neben seinem Interesse an Ostpreußen und Steinort hat ihn die Problematik der Kulturarbeit in der Peripherie dazu bewogen.

Arbeitsgruppe der Fachschule für Bautechnik München, mittig in Tracht Matthias Balazs

Bei der Instandsetzung von Schloss Steinort kommen zahlreiche lokale und überregionale Akteure zusammen.

Zu den Chancen und Schwierigkeiten dieser Tätigkeit berichteten zwei weitere Einrichtungen in Külz/Kulice bei Stettin und in Sejny im Dreiländereck Polen-Litauen-Weißrussland. Große Brötchen mit potenten Mäzenen lassen sich dort nicht backen, aber mit einer starken lokalen Einbindung sind langfristige Arbeit und Projekte wie etwa das Jugend-Klezmerorchester in Sejny möglich. Bei der Nutzung von Schloss Steinort sollte ein Netz aus Partnern in der Region zwischen Angerburg/Węgorzewo, Rastenburg/Kętrzyn, und Lötzen/Giżycko angestrebt werden. Entsprechende Organisationen stellten sich in einer Art Speeddating an einem Nachmittag auf der Konferenz vor.

Einbindung auf verschiedenen Ebenen

Neben den lokalen Anknüpfungspunkten ist auch die deutsch-polnische sowie europäische Begegnungsarbeit wichtig. Hier war es Bettina Bouresh von der Lehnndorff-Gesellschaft Steinort und Kornelia Kurowska von der Kulturgemeinschaft Borussia in Allenstein als Organisatorinnen gelungen, sowohl Vertreter der lokalen und Woiwodschaftsverwaltung als auch den Journalisten und Kenner deutsch-polnischer Fragen Adam Krzemiński als Referent und Diskusstionsteilnehmer zu gewinnen. Eine ganz besondere Perspektive hatte sich Helmut W. Ganser, Brigadegeneral a. D. aus Hamburg, vorgenommen. In seinen Ausführungen ging es um die aktuellen geostrategischen Änderungen sowie ein mögliches Gefährdungspotential für die masurischen Seen derzeit und in naher Zukunft.

Optimistisch war der Ausblick nicht besonders, um so wichtiger ist Schloss

Steinort als der geplante Ort der Begegnung. Das war auch einer der Gründe für die finanzielle Unterstützung der ZEIT-Stiftung Bucerius, so Anna Hofmann, die die Stiftung auf der Konferenz vertrat: „Die ZEIT-Stiftung Bucerius fördert Historiker mit Themen, die über die Wissenschaft hinaus Menschen erreichen. Außerdem war mit der großen Ostpreußen Marion Gräfin Dönhoff eine Person im ersten Kuratorium, die den Faden Mitteleuropas ins Programm eingebracht hat.“

Dass in Zukunft auf Schloss Steinort viele Menschen für ein gemeinsames, friedliches Leben kooperieren können, erscheint sehr gut möglich, wie Anna Hofmann ergänzt: „Der Ort befindet sich gerade in einer dynamischen touristischen und regionalen Entwicklung, das Konferenzzentrum ist fertig, die Umgebung ist für viele Menschen einladend.“ Wenn also das Schloss als vielschichtiges, komplexes kulturelles Erbe seinen Platz im Bewusstsein der Einwohner findet, besteht große Hoffnung.

Sztynort/Steinort: 0 Schwierigkeiten und Hoffnungen – „Dissonant heritage – Erbe mit Zukunft“

Niemiecki Bundestag praznuje kolejną sumę pieniędzy na remont zamku w Sztynorcu, a strona polska po raz pierwszy przekazuje większe środki w ramach „Polskiego Ładu”. Natomiast miasto i region były tematem polsko-niemieckiej konferencji „Sztynort. Dissonant heritage – dziedzictwo z przyszłością”, która odbyła się w dniach 12–15 września w spichlerzu obok zamku i obejmowała szeroki zakres aspektów, od jego geostrategicznego położenia po integrację z lokalną społecznością.

Konferencja rozpoczęła się od mocnego pozytywnego akcentu: po raz pierwszy w tym roku Polsko-Niemieckiej Fundacji Ochrony Zabytków Kultury, jako właścicieli zamku w Sztynorcu, udało się pozyskać polskie fundusze państwowe. Kierownictwo fundacji z konsulem honorowym Niemiec w Olsztynie Wojciechem Wrzecionkowskim i jego zastępcą doktorem Aleksandrem Bauknechtem może przeznaczyć na renowację elewacji budynku

Eröffnung durch Dr. Bettina Bouresh im Konferenzraum des Speichers

Blick auf die aktuellen Arbeiten in Schloss Steinort mit Piotr Wagner (Mitte)

Fotos: Uwe Hahnkamp

1,5 mln zł. Dzięki przeprowadzonemu już przetargowi prace rozpoczęły się we wrześniu, tydzień po konferencji.

Prace budowlane – i działalność kulturalna na peryferiach

Druga pozytywna wiadomość na temat budynku nadeszła od grupy młodych Niemców, którzy w piątek trzynastego świętowali zakończenie swojego dwutygodniowego zadania. – Jesteśmy z Technikum Budowlanego w Monachium i w ramach projektu Erasmus pracowaliśmy nad stabilizacją belek stropowych na parterze budynku centralnego – podsumował krótko działania własne i swoich kolegów Matthias Balazs ze Schwalbenstein koło Füssen. Dla prawie wszystkich Sztynort był geograficznie ziemią nieznaną i, jak się okazało, będzie wartościowym celem kolejnego pobytu.

Centrum konferencyjne w dawnym magazynie obok zamku, które jeszcze półtora roku temu błyszczało jako szkielec, pokazuje, że przy odpowiednim wykorzystaniu sił ludzkich i finansowych można szybko coś zbudować. – Tego wysiłku nie można oczywiście porównywać z zamkiem, nawet jeśli chodzi o ochronę zabytków, ale pokazuje, że możliwe jest, abyśmy nadal mogli doświadczyć pierwszej konferencji w zamku – mówi Christian Plitzing. Prowadzi ośrodek edukacji dorosłych Akademii Baltica w Sankelmark, tuż przed granicą niemiecko-duńską, co pomogło w organizacji konferencji w Sztynorcu. Oprócz zainteresowania Prusami Wschodnimi i Sztynortem skłoniła go do tego problematyka pracy kulturalnej na peryferiach.

Dwie inne placówki w Kulicach/Külz koło Szczecina oraz w Sejnach w trójkącie granicznym Polski, Litwy i Białorusi poinformowały o szansach i trudnościach tej działalności. Z wpływowymi mecenasami nie można tam upiec wielkiego ciasta, ale przy silnym lokalnym zaangażowaniu możliwa jest długoterminowa działalność i projekty takie jak młodzieżowa orkiestra klezmerska w Sejnach. Celem wykorzystania zamku w Sztynorcu powinno być stworzenie sieci partnerów w regionie pomiędzy

Węgorzewem/Angerburg, Kętrzynem/Rastenburg i Giżyckiem/Lötzen. Odpowiednie organizacje przedstawiły się w ramach swojego speed datingu podczas południa na konferencji.

Integracja na różnych poziomach

Oprócz powiązań lokalnych ważny jest również dialog polsko-niemiecki i europejski. W tym zakresie Bettina Bouresh z Towarzystwa Lehnndorffa w Sztynorcu i Kornelia Kurowska ze Wspólnoty Kulturalnej Borussia w Olsztynie jako organizatorki zdołały pozyskać przedstawicieli administracji samorządowej i wojewódzkiej, ale także dziennikarza i znawcę problematyki niemiecko-polskiej Adama Krzemińskiego jako prelegenta i uczestnika dyskusji. Helmut W. Ganser, emerytowany generał brygady z Hamburga, przyjął bardzo szczególną perspektywę. Jego uwagi skupiały się na bieżących zmianach geostrategicznych oraz możliwych zagrożeniach dla jezior mazurskich obecnie i w najbliższej przyszłości.

Perspektywy nie napawały optymizmem, co czyni zamek w Sztynorcu tym ważniejszym planowanym miejscem spotkań. Był to również jeden z powodów wsparcia finansowego Zeit-Stiftung Bucerius według Anny Hofmann, która reprezentowała fundację na konferencji. – Zeit-Stiftung Bucerius wspiera historyków w tematach wykraczających poza naukę. Ponadto wielka córka Prus Wschodnich hrabina Marion Dönhoff była tą osobą w pierwszym kuratorium, która wprowadziła do programu wątek Europy Środkowo-Wschodniej – powiedziała.

Wydaje się bardzo prawdopodobne, że w przyszłości wiele osób będzie mogło na zamku w Sztynorcu współpracować na rzecz wspólnego spokojnego życia. Jak dodaje Anna Hofmann: – Miejsce obecnie przeżywa dynamiczny rozwój turystyczny i regionalny, centrum konferencyjne jest gotowe, otoczenie jest zachęcające dla wielu osób. Jeśli więc zamek znajdzie swoje miejsce w świadomości mieszkańców jako wielowarstwowe, złożone dziedzictwo kulturowe, jest wielka nadzieja.

Uwe Hahnkamp

Senioren: Vorträge über gesunde Ernährung und gesunden Schlaf

Etwas für Leib und Seele

150 Senioren nehmen im Oktober an Vorträgen der Wohltätigkeitsgesellschaft zum Thema gesunde Ernährung und guter Schlaf teil. „Im Rahmen des Projekts „LernRAUM.pl“ veranstalten wir diese Vorträge für die Erlebnisgeneration bereits zum dritten Mal“, berichtet Agata Baron von der Wohltätigkeitsgesellschaft.

In diesem Jahr werden fünf Vorträge in fünf verschiedenen Ortschaften angeboten. „Wir versuchen immer, die Vorträge an verschiedenen Orten zu organisieren, damit mehr Menschen das Angebot nutzen können. In diesem Jahr luden wir die Senioren nach Krappitz, Leschnitz, Wiegsschütz, Zlönitz und nach Waldenburg ein“, informiert Agata Baron. Insgesamt werden im Oktober 150 Senioren an den Vorträgen teilnehmen.

Eine der Referentinnen ist Dominika Bujara. „Ich suche immer Themen aus, die für Senioren interessant sein können. Diesmal spreche ich über gesunden Schlaf, gute Schlafangewohnheiten und was man alles gegen Schlaflosigkeit tun kann. Denn Probleme mit dem Schlafen nehmen mit Alter zu“, erklärt die

Expertin. Sie hat auch immer konkrete Lösungen parat. „Ich habe zum Beispiel darüber gesprochen, dass man für einen guten Schlaf unbedingt Dunkelheit braucht. Ansonsten wird das Melatonin nicht produziert. Ich habe den Teilnehmern Augenbinden gezeigt, mit denen man schlafen kann“, so Dominika Bujara. Die Kräutereexpertin sprach auch über Kräuter, die für einen guten Schlaf sorgen können. Die Senioren zeigten sich sehr interessiert. „Manche sprechen mich dann im Nachhinein noch einmal an, sprechen über ihre Beschwerden und ich versuche, ihnen natürlich zu helfen, zum Beispiel, indem ich ihnen konkrete Untersuchungen vorschlage, die sie machen sollten“, so Dominika Bujara. Übrigens kann man die Expertin im Rahmen des Projekts „LernRAUM.pl“

Edyta Gola (li.), Vorsitzende der Wohltätigkeitsgesellschaft in Leschnitz und Referentin Dominika Bujara.

auch zum eigenen DFK einladen, wo sie einen Vortrag zum Thema Gesundheit halten kann. Natürlich zweisprachig: auf Deutsch und auf Polnisch.

Die Senioren nehmen sehr gerne an den Vorträgen teil.

Quelle: E. Gola

Agata Baron unterstreicht, dass die Vorträge nicht nur nützliches Wissen vermitteln, sondern auch andere Vorteile haben. „Es ist auch eine Chance aus dem Haus rauszugehen, sich mit Gleichaltrigen zu treffen, auszutauschen und

das alles in der Sprache des Herzens, also auf Deutsch. In diesem Alter spielt Integration eine ebenso wichtige Rolle wie Weiterbildung“, sagt die Büroleiterin der Wohltätigkeitsgesellschaft.

Anna Durecka

Dni Kultury Niemieckiej: Panel dyskusyjny

Sam entuzjizm nie wystarczy

O roli mniejszości narodowych i etnicznych w polskiej demokracji dyskutowano na spotkaniu w Collegium Civitas Instytutu Nauk o Polityce i Administracji Uniwersytetu Opolskiego. Panel, zorganizowany we współpracy z Centrum Badań Mniejszości Niemieckiej, odbył się w ramach październikowych Dni Kultury Niemieckiej na Śląsku Opolskim.

Spotkanie moderował dr Marek Mazurkiewicz z Uniwersytetu Opolskiego, a w dyskusji udział wzięli: prof. dr hab. Krzysztof Zuba (UO), prof. dr hab. Krzysztof Łoziński, socjolog z Uniwersytetu Warszawskiego, przedstawiciel mniejszości ukraińskiej dr Grzegorz Kuprianowicz, współprzewodniczący Komisji Wspólnej Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych, oraz Ryszard Galla, doradca marszałka Sejmu i dr Marek Mazurkiewicz.

Każdy z prelegentów koncentrował się na nieco innym aspekcie zagadnienia. O mniejszościach w kontekście europejskim mówił prof. Krzysztof Zuba. Proces „ujawniania się” mniejszości w Polsce rozpoczął się podczas ustro-

jowej transformacji po 1989 r. Polska jako kraj aspirujący do Unii Europejskiej musiała spełniać tzw. kryteria kopenhaskie, w których zagwarantowane są prawa mniejszości. – Nie ma takich elementów w paradygmacie demokracji, które nie odnosiłyby się do kwestii mniejszości w ogóle, a tym bardziej do kwestii mniejszości narodowych i etnicznych. Nie ma demokracji bez uznania praw mniejszości – podkreślał prof. Zuba. Wszyscy prelegenci byli zgodni, że w latach 90. nie było w naszym kraju żadnych sił politycznych, które sprzeciwiałyby się uznaniu praw mniejszości.

Jak stwierdził prof. Sławomir Łoziński, w ciągu minionych 35 lat odbyły się w Polsce trzy publiczne debaty na temat mniejszości. Pierwsza w latach 90. ubiegłego wieku, kiedy panowała pełna otwartość na tę kwestię wśród polityków

Od lewej: prof. dr hab. Krzysztof Zuba, prof. dr hab. Krzysztof Łoziński, dr Grzegorz Kuprianowicz, Ryszard Galla, doradca marszałka Sejmu i dr Marek Mazurkiewicz.

Foto: CBMN

z każdej praktycznej opcji. Wchodząc w struktury europejskie i podpisując szereg traktatów dwustronnych z sąsiadami, w tym ze zjednoczonymi Niemcami, Polska sięgnęła po Dokument Kopenhaski podpisany w 1990 r., określający kwestię ochrony praw człowieka, w tym prawa mniejszości. Druga debata odbyła się po roku 2000, gdy dyskutowano nad ustawą o mniejszościach, która ostatecznie została uchwalona w 2005 r. Trzecia debata toczy się w ostatnich latach i jest związana z koniecznością wprowadzenia poprawek do ustawy. Jak zauważył prof. Łoziński, mniejszości zmieniają się, stają się bardziej miejskie, lepiej wykształcone. – To już nie są wiejskie społeczności

skupione wokół tradycji, dziś w mniejszościach spotykamy nowoczesnych, wielkomiejskich, wykształconych ludzi. To wymaga zmiany sposobu działania i komunikacji – podkreślił.

Bardzo ważny dokument, zdaniem prof. Łozińskiego, powstał na przełomie 2023 i 2024 r. Jest to tzw. bilans otwarcia, ponad 50 stron tekstu stworzonego przez same mniejszości, w którym podejmują próbę dyskusji o strukturach. – Mam nadzieję, że z całkowitym upodmiotowieniem. Mniejszości zaczynają mówić własnym głosem. To przełom – twierdzi profesor.

Dr Kuprianowicz przypomniał historię mniejszości ukraińskiej w Pol-

sce i podkreślił, że każda mniejszość w Polsce ma nieco inną sytuację – dużo zależy od tego, czy ma prawnie usankcjonowaną strukturę. Jeśli ich nie ma, wówczas działalność opiera się głównie „na oddolnym entuzjazmie”, a w ten sposób nie można funkcjonować na dłuższą metę. Ryszard Galla odniósł się m.in. do tego, jak kształtowały się relacje między mniejszością niemiecką a kolejnymi ekipami rządzącymi w Polsce. Przypomniał krzywdzącą dla mniejszości niemieckiej decyzję poprzedniego rządu o ograniczeniu liczby godzin języka niemieckiego w szkołach (już została zmieniona przez nową ekipę) i zaznaczył, że obecnie panuje klimat raczej sprzyjający mniejszościom. Nieco mniej optymistyczną opinię wyraził na zakończenie debaty obecny wśród gości przewodniczący AGDM Bernard Gaida, który stwierdził, że sytuacja mniejszości nie tylko w Polsce, ale i w całej Europie nie jest dobra. – Zanikają języki mniejszości, a tym samym zanikają same społeczności – stwierdził. Bez odgórnych, systemowych działań nie uda się ich uratować.

Anita Baraniecka

Woche im DFK

Kartoffelfest in Antonia

Foto: Gemeinde Malapane

Der DFK Antonia lud am 6. Oktober zum Kartoffelfest ein. Im Herbst veranstaltet die deutsche Minderheit seit vielen Jahren das Volksfest rund um die Kartoffel. Diesmal trafen sich alle im Dorfkclub und wurden von der Vorsitzenden Krystyna Hoinka begrüßt. Der Kulturteil des Abends begann mit dem Auftritt von Vanessa Gonsior, Gewinnerin des deutschsprachigen Gesangswettbewerbs „Superstar 2023“. Musikalisch begleitet wurde die Feier von Teresa und Tomasz Glensk. Bei leckeren Kartoffelspeisen hat man die DFK-Pläne für die kommenden Wochen besprochen und sich über Herbsttraditionen und Bräuche ausgetauscht.

Einladung zum Herbstball

Am 9. November veranstaltet der DFK Groß Stein den Herbstball. Der Eintritt kostet 350 Złoty pro Paar. Beginn ist um 19 Uhr im Restaurant „Kasztelanka“. Es spielt die Band „Re-

medium“. Im Preis enthalten sind: zwei warme Abendessen, süße Mahlzeit, Getränke und kalte Vorspeisen. Anmelden kann man sich bei Justyna Matuschek (728 920 982), Barbara Komandzik (795 145 823) oder Justyna Pola (601061172).

Oktoberfest in Broslawitz

Foto: DFK Broslawitz

Der DFK Broslawitz lud Anfang Oktober zu einem Oktoberfest ein. Musikalisch begleitet wurde die Feier von der Tarnowitzer Zicpolka Kapelle. Wie beim echten Oktoberfest gab es in Broslawitz Bier und Brezel und einen festlich geschmückten Saal in den Farben weiß-blau. Die Stimmung war toll, alle haben mitgetanzt und mitgesungen.

Oktober mit dem DFK

Im Oktober lud der DFK Rensdorf bereits zu zwei Veranstaltungen ein: Am 5. Oktober wurde im Gemeindekultur-fest ein Oktoberfest organisiert. Für gute

Stimmung sorgten der Schlagerstar Markus und das Orchester Mechnitz-Kamionka. Danach organisierte der DFK eine Studienfahrt zum Schloss Zyrowa, nach Groß Stein und auf den Sankt Annaberg. Während der Heimreise lernten die Oberschlesier ihre eigene Region und historische Denkmäler besser kennen.

Skatspielen in Kujau

Foto: DFK Kujau

Der DFK Kujau lud seine Mitglieder zum gemeinsamen Skatspielen ein. Nach der Begrüßung und einer kurzen Einleitung wurde das Skatturnier eröffnet. Während des Turniers wurden die deutschen Begriffe rund um den Skat erklärt. Das Spiel selbst war sehr spannend und die Preisverleihung sehr emotionell. Alle waren sich einig, dass man das Turnier wiederholen sollte.

Deutsche Messen in Stubendorf

In der Pfarrkirche in Stubendorf gibt es seit dem 12. Oktober wieder deutschsprachige Messen. Sie werden nun jeden

zweiten Samstag um 16:45 Uhr (Vorabendmesse) stattfinden.

Studienfahrt der Breslauer

Foto: DFK

„Auf den Spuren der deutschen Geschichte – die schönsten Städte der Woiwodschaft Oppeln“, zu einer Studienfahrt unter diesem Motto lud die Deutsche Sozial-Kulturelle Gesellschaft in Breslau ein. In Brieg besichtigten die Teilnehmer das Piastenschloss, das Rathaus aus der Spätrenaissance, die Heilig-Kreuz-Kirche und in ihr die bedeutenden Werke des Malers Jan Kuben aus dem 18. Jahrhundert. In Oppeln, der Hauptstadt der Region, bewunderten sie den Marktplatz mit dem Rathaus, die Kathedrale, Kirchen aus dem 13. Jahrhundert, darunter das Mausoleum der Piasten, den Schlosssturm, das Amphitheater. In Neisse besuchten die Breslauer die architektonischen Schmuckstücke wie die Kirche St. Jakobus und St. Agnes, das ehemalige Jesuitengymnasium Carolinum, das Gebäude der sogenannten Großen Waage. Letzter Stopp war Ottmachau.

Geschichte in Psychod

Der DFK Psychod lud kürzlich zu einem geschichtlichen Treffen ein. Die Versammelten konnten einem Vortrag über die Geschichte des DFKs „Psychod – die Geschichte unserer Vorfahren“ zuhören. Es wurden auch aus dem Anlass deutsche Lieder gesungen. Alle hatten bei Gesprächen und Gesängen sichtlich Spaß gehabt.

Rosenkranz in Guttentag

Der DFK Guttentag lädt alle Interessierten zum deutschsprachigen Rosenkranz ein. In der Sprache des Herzens wird jeden Donnerstag im Oktober um 18 Uhr in der Maria-Magdalena-Pfarrkirche in Guttentag gebetet.

Hilfe für Flutopfer

Nach der Flut, von der auch Mitglieder der deutschen Minderheit in Glatz betroffen sind, bietet Horst Ulbrich, der Chef der Deutschen dortzulande, um Spenden. „Unsere Geschäftsstelle in Glatz ist im oberen Teil der Stadt und verschont geblieben“, sagt Ulbrich. Manche DFK-Mitglieder hatten aber nicht so viel Glück. Alle, die mithelfen wollten, können ihre Spenden auf das Konto „Schlesienhilfe DE02 4945 0120 1112 5511 79“ einzahlen.

Anna Durecka

Wrocław/Breslau: Bastion Sakwowy/Taschenbastion

Powrót dawnej świetności

Spacerować po kolumnadzie, koncerty, przejażdżki gondolami po fosie, sztuczne ognie. Od połowy XIX w. aż do wybuchu II wojny światowej Wzgórze Liebiów stanowiło jedną z największych atrakcji Wrocławia.

Brama Sakwowa, Wzgórze Liebiów, Wzgórze Miłości, Wzgórze Partyzantów... Zmieniająca się nazwa jest najlepszym dowodem na burzliwą historię tego miejsca. Kiedy w XIII w. po najeździe mongolskim zaczęto budować wokół Wrocławia mury obronne, tę część fortyfikacji nazwano Bramą Sakwową. Nazwa wywodziła się od cechu wytwórców sakiewek, którzy w pobliżu mieli swoje pracownie. Jako brama miejska ta część fortyfikacji funkcjonowała aż do 1571 r., kiedy to rozbudowano ją i przekształcono w Bastion Sakwowy, który spełniał funkcję obronną przez kolejne 200 lat. W 1807 r., po zdobyciu Wrocławia przez brata Napoleona, Hieronima Bonaparte, fortyfikacje zostały rozebrane, a bastion włączono w ciąg promenady miejskiej pod nazwą Wzgórze Sakwowe.

Hojni członkowie finansjery

W połowie XIX w. bogaci wrocławianie Gustaw i Adolf Liebichowie, właściciele cukrowni na Klecinie i linii kolejowych na Dolnym Śląsku, postanowili sfinansować przebudowę wzgórza. Po przedwczesnej śmierci Gustawa Liebicha kontynuatorem inicjatywy stał się młodszy z braci, Adolf. Po zakończeniu budowy w 1867 r. wzgórze zyskało oficjalną nazwę Wzgórze Liebicha (Liebichshöhe). Budowla składała się

Wzgórze Partyzantów w 1974 r. bez wieży wysadzonej pod koniec II wojny światowej.

z trzech poziomów. Najniższy, wkomponowany w zbocze wzgórza, stanowił atrium z wnętrzem dostępnym z dawnej Tachenstrasse (ulicy Sakwowej, obecnie Hugona Kołłątaja). Drugi poziom stanowił taras na dachu atrium z okazałą fontanną pośrodku. Taras otoczony był półkolem kolumnady z dwoma pawilonami, do których prowadziły schody na zboczu wzgórza. Na trzecim poziomie, znajdującym się na dachu kolumnady, zbudowany został nieistniejący obecnie belweder: trzypiętrowy, ośmioboczny budynek, pełniący rolę wieży widokowej. Hełm zwieńczony był posągami Victorii – repliką znanej rzeźby Christiana Raucha umieszczonej na kolumnie Waterloo w Berlinie.

Gondole, sztuczne ognie i muzyka

Przez cały XIX w. Wzgórze Liebicha jako jedna z najpopularniejszych atrakcji Wrocławia było nazywane największą ozdobą miasta. Pełniło funkcję uzdrowiska oraz modnego miejsca spotkań i spacerów. W atrium znajdowała się pijalnia wód, kolumnada była wprost

stworzona do spacerów, a belweder z galerią widokową na szczycie umożliwiał podziwianie panoramy miasta przy obiedzie i filiżance kawy.

Na wzgórzu odbywały się koncerty muzyczne i pokazy sztucznych ogní, a po pobliskiej fosie można było pływać gondolami. O wzgórzu chętnie pisano wiersze, uwieczniano je na zdjęciach i obrazach.

Sztab Festung Breslau

Wszystko skończyło się w 1942 r., kiedy to przekształcono dawne kazamaty w schrony przeciwlotnicze i skład amunicji. W 1944 r. w podziemiach wzgórza zlokalizowano główny sztab obrony Festung Breslau. Wieża stanowiła łatwy cel nalożony rosyjskiej artylerii, stąd podjęto decyzję o jej wysadzeniu.

Po wojnie wzgórze było przez kilka lat określane mianem Wzgórze Miłości, prawdopodobnie na podstawie błędnego skojarzenia słowa Liebiów z niemieckim rzeczownikiem Liebe (miłość). Od 1948 r. nazwano je Wzgórzem Partyzantów, od wystawy fotograficznej, która

została tam umieszczona tuż po wojnie, i pod tą nieoficjalną nazwą funkcjonowało przez kilkadziesiąt lat. Natomiast po renowacji ukończonej w tym roku wzgórze ponownie otrzymało nazwę Bastion Sakwowy.

Zabawa na gruzach

Powojenna historia tego miejsca nie jest chwalebna. Obiekty znajdujące się w kompleksie wzgórza pozostawały w większości niezagospodarowane. W pozostałości dawnej wieży zlokalizowane były obserwatorium astronomiczne i siedziba Towarzystwa Miłośników Astronomii. W dawnych kazamatach przez krótki czas znajdował się oddział Muzeum Historycznego. W czasach PRL-u mimo zniszczeń odbywały się tam zabawy taneczne, festyny i uroczystości rocznicowe. Do tragedii doszło 10 maja 1967 r., kiedy podczas Juwenaliów nastąpiło zawalenie się schodów, które wpadły w głąb wzgórza. Zginęła jedna osoba, a wiele zostało poważnie rannych. Dopiero w 1974 r. rozpoczęto kapitalny remont tego obszaru.

Kluby nocne i kasyno

W 1990 r. miasto podpisało z prywatną firmą 40-letnią umowę na dzierżawę i użytkowanie Wzgórza Partyzantów. Miały się tu znaleźć m.in. Pałac Ślubów i restauracja. To jednak nigdy nie nastąpiło, za to wzgórze upodobał sobie właściciel nocnych klubów, kasyn i restauracji. Wzgórze Partyzantów zaczęło niszczeć. W 2014 r. miasto wytoczyło pozew przeciwko dzierżawcy pod zarzutem nieużytkowania terenu zgodnie z umową. Wyrokiem z 2017 r. sąd nakazał rozwiązanie umowy użytkowania wieczystego i wydanie miastu nieruchomości.

Odbudowa krok po kroku

W 2022 r. rozpoczęła się gruntowna rewitalizacja Wzgórza Partyzantów, której pierwszy etap zakończył się w 2024 r. Przywrócono miejscu jedną z dawnych nazw: Bastion Sakwowy. Odrestaurowano plac z fontanną, kolumnadą, pawilon perystylowy, ścieżki oraz skarpy. Przywrócono oryginalną kolorystykę obiektu i uruchomiono kawiarnię. Pięknie iluminowany obiekt już teraz robi wrażenie. Wkrótce rozpocznie się prace przy drugim etapie rewitalizacji, który obejmie remont budynku zabytkowej toalety z 1897 r. oraz zagospodarowanie terenu wzgórza wraz z prowadzącymi do niego drogami. Na szczycie wzgórza pojawi się oświetlenie oraz monitoring. Przebudowana ma być południowa ścieżka na wzgórze: będzie nowa nawierzchnia, oświetlenie oraz balustrady dostosowane dla osób z niepełnosprawnościami. W dalszych planach jest odbudowa dawnego obserwatorium astronomicznego i schronu. Wzgórze pomału odzyskuje dawny blask.

Anita Baraniecka

Antidotum stellt sich vor

Der Jugend eine starke Stimme bieten

Sebastian Arion ist Geschäftsführer der Arbeitsgemeinschaft Deutscher Jugendorganisationen in Rumänien (ADJ), der zentralen Dachorganisation für deutsche Jugendgruppen in Rumänien. Das Büro der ADJ, das die Jugendarbeit

koordiniert, befindet sich in Hermannstadt (Sibiu). Neben den Regionalforen der deutschen Minderheit im sog. Altreich, Banat, Buchenland, Nordsiebenbürgen und Siebenbürgen ist die ADJ ein wesentlicher Bestandteil des Demokratischen

Forums der Deutschen in Rumänien (DFDR). In diesem Interview spricht Weronika Koston mit Sebastian Arion, um mehr über die Leitung und Umsetzung von Projekten für die deutsche Minderheit in Rumänien zu erfahren.

Weronika Koston: Sebastian, könntest Du uns etwas über die Arbeitsgemeinschaft Deutscher Jugend in Rumänien (ADJ) erzählen, wie viele Mitglieder sie hat, wo sie tätig ist und was ihre Ziele sind?

Sebastian Arion: Die Arbeitsgemeinschaft Deutscher Jugend in Rumänien (ADJ) ist die zentrale Dachorganisation für deutsche Jugendvereine in Rumänien. Sie vereint sechs regionale Vereine: Banat JA, Deutscher Jugendverein Siebenbürgen (DJVS), Deutsche Jugendorganisation Sathmar „Gemeinsam“ (DJS Gemeinsam), Deutsches Forum der Banater Jugend (DFBJ), Deutsches Jugendforum der Region Altreich und Jugendforum Buchenland. Zusammen vertreten diese Vereine rund 2000 aktive Jugendliche in insgesamt 54 Lokalvereinen.

Das Hauptziel der ADJ ist es, die Interessen der deutschen Jugend in Rumänien zu vertreten und die deutsche Minderheit durch gezielte Jugendaktivitäten zu fördern. Wir arbeiten daran, die verschiedenen Mitgliedsvereine zu koordinieren und zu vernetzen, bieten Beratung an und organisieren landesweite Veranstaltungen. Ein weiterer wichtiger Aspekt unserer Arbeit ist die Zusammenarbeit mit staatlichen Stellen, anderen Vereinen und Jugendorganisationen sowohl in Rumänien als auch im Ausland.

Unser Engagement erstreckt sich über mehrere Bereiche. Politisch unterstüt-

zen wir die Bildung und Integration der Jugend in politische Prozesse und fördern den Dialog mit politischen Parteien. Kulturell setzen wir uns dafür ein, dass die Jugendlichen mehr über ihre Geschichte, Traditionen und Bräuche erfahren und bieten Raum für interkulturelle Begegnungen. Wirtschaftlich arbeiten wir an der Berufsorientierung und Qualifizierung junger Menschen, und im sozialen Bereich kümmern wir uns um die Einbindung der Jugend in soziale Projekte, insbesondere in der Altenpflege und der Arbeit mit Kindern.

Durch unsere vielfältigen Aktivitäten möchten wir die Region bereichern und den Jugendlichen eine starke Stimme und zahlreiche Möglichkeiten bieten.

Was bedeutet Identität für Euch und welchen Stellenwert hat die deutsche Sprache innerhalb der Organisation?

Für uns bedeutet Identität das Bewusstsein für unsere kulturelle Herkunft, Traditionen und Werte als Mitglieder der deutschen Minderheit in Rumänien. Die deutsche Sprache spielt eine zentrale Rolle innerhalb unserer Organisation, da sie ein wesentlicher Bestandteil unserer Identität ist. Sie dient als Kommunikationsmittel bei unseren Veranstaltungen, Seminaren und Workshops und trägt zur Pflege unserer kulturellen Wurzeln und zur Stärkung unserer Gemeinschaft bei. Durch die Nutzung der deutschen Sprache innerhalb der Organisation fördern wir den Erhalt und die Weiterentwicklung unserer Kultur und fördern

Durch unsere vielfältigen Aktivitäten möchten wir die Region bereichern und den Jugendlichen eine starke Stimme und zahlreiche Möglichkeiten bieten.

gleichzeitig die Sprachkompetenz unserer Mitglieder.

Wie sieht Euer Jahresprogramm aus und welche Arbeitsmodelle habt Ihr entwickelt?

Wir bieten jedes Mal ein Jahr voller aufregender Veranstaltungen. Das sind die spannenden Vorträge und unvergessliche Events, die wir in 2024 geplant hatten:

Wir freuen uns, dass wir in diesem Jahr ein abwechslungsreiches Programm für unsere Jugendlichen anbieten konnten. Die vergangenen Monate waren reich an spannenden Ereignissen, darunter das Kindertanzgruppentreffen, die Sprachferienlager in Costesti und das internationale Sommercamp in Warschau. Auch unser Tanzgruppentreffen und die Jugendkonferenz waren große Erfolge und boten wertvolle Möglichkeiten für kreativen Austausch und persönliche Weiterentwicklung.

Sebastian Arion

Nun blicken wir mit Vorfreude auf die Jugendschulung, die im Oktober und November 2024 stattfindet.

Die Vorgehensweisen in der Jugendarbeit für uns sind neben einer gründlichen Planung die Fähigkeit, spontan Situationen zu klären und flexibel zu handeln, da die Jugendarbeit sehr abwechslungsreich ist.

Warum lohnt es sich, Mitglied bei der ADJ zu sein?

Es lohnt sich, Mitglied bei der ADJ zu sein, da durch die ADJ eine Möglichkeit besteht, als Jugendlerner nicht

nur an landesweiten, sondern auch an internationalen Projekten teilzunehmen. Beispiele hierfür sind das internationale Sommercamp, das dieses Jahr in Polen stattfand, die unterschiedlichen Seminare der Jugend europäischer Volksgruppen, Projekte der Arbeitsgemeinschaft deutscher Minderheiten in der FUEN, aber auch Partnerschaften mit verschiedenen Vereinen wie die Siebenbürgisch-Sächsische Jugend in Deutschland (SJD) oder die Föderation der Siebenbürger Sachsen.

Beschreibe bitte Dein Lieblingsprojekt!

Mein Lieblingsprojekt der ADJ ist das Tanzgruppentreffen, ein Projekt, bei dem jährlich etwa 300 Tänzerinnen und Tänzer zusammenkommen, um der Mehrheitsbevölkerung deutsche Volkstänze vorzuführen. Es bietet die Möglichkeit, deutsche Volkstanzgruppen und Jugendgruppen aus Rumänien zusammenzubringen und ist das beste Projekt, bei dem sich die Jugendlichen vernetzen und Ideen austauschen können.

Ich habe gehört, dass Ihr nach Schlesien kommt. Freut Ihr Euch auf die geplante Reise?

Ja, wir freuen uns sehr auf die Reise nach Schlesien! Wir können es kaum erwarten, neue Freunde zu finden, alte Freunde wiederzusehen und die Bräuche und Traditionen der deutschen Minderheit in Schlesien kennenzulernen.

DFKs in Schlesien: Workshops mit der „Supereule“

Ein Kleinprojekt mit großer Wirkung

Der gesamte Oktober steht bei den DFKs im Zeichen der „Supereule“. Insgesamt zehn Sprachworkshops mit Kindern im Grundschulalter fanden in diesem Jahr von April bis Juni sowie jeden Samstag im Oktober in der Region Schlesien statt.

Am Samstag, den 5. Oktober, besuchte die „Supereule“ den DFK Dombrowka (Dąbrowka Górna) sowie den DFK Rogau (Rogów Opolski) mit einem bedeutsamen Vorhaben: Kinder der deutschen Minderheit beim Deutschlernen zu unterstützen und ihnen gleichzeitig Informationen über ihre kulturelle Herkunft zu vermitteln.

Nach der erfolgreichen Durchführung der vom ifa finanzierten „Sprachworkshops mit der Supereule“ in Schulen mit Deutsch als Minderheitensprache im Juni 2023, konnten die Workshops im Rahmen des Projekts „Deutsch vor Ort“ auch in verschiedenen DFKs Einzug halten.

Spielerisch Deutsch lernen

Bei den jeweils zweistündigen Sprachworkshops unterstützten zwei Germanistik-Studentinnen des zweiten Studienjahres der Universität in Oppeln die Lernenden: Viktoria Kucharski und Emanuela Rabińska nutzten die Gelegenheit, um Erfahrungen zu sammeln und das Deutschunterricht zu üben.

Spiele, wie „Ich packe meinen Koffer“, Memory und Kreuzworträtsel halfen den Kindern zwischen 7 und 14 Jahren am Samstag dabei, auf unterhaltsame Weise ihren Wortschatz zu erweitern. Auch ein Puzzle, bei dem die Teilnehmer die polnischen und deutschen Ortsnamen als Paare finden sollten, war Teil des Workshops.

Herausforderungen in der Bildung

Die Notwendigkeit für derartige Sprachworkshops sehen die DFKs aufgrund des Lehrermangels, der Bildungspolitik der PiS-Regierung der letzten Jahre und der sinkenden Zahlen von Germanistik-Studierenden in Schlesi-

Die vorbereiteten Spiele zum Deutschlernen bereiteten den Kindern im DFK Rogau viel Freude.

Ziel der Sprachworkshops ist es, auf spielerische Weise das Deutschsprechen zu verbessern und so die Sprache mit etwas Positivem zu verbinden.

en. Im Austausch während des Besuchs beim DFK Dombrowka wurde deutlich, dass an der Universität Oppeln heute, im Vergleich zu vor ein bis zwei Jahrzehnten, nur noch etwa ein Drittel so viel Studierende Germanistik wählen wie früher.

Beim Deutschunterricht ist jedoch zu beachten, dass Kinder sich nicht auf dieselbe Art mit der Geschichte der deutschen Minderheit konfrontiert sehen wie ihre Familien und Vorfahren. „Es ist im Grunde eine Sprache wie jede andere. Klar, es ist unsere Region, wir haben unsere Geschichte, aber für die kleinen Kinder ist es Science-Fiction. Ich kann ihnen nichts über Grenzen und so

weiter erzählen“, erläutert Magda Koppe, Vorsitzende des DFK Dombrowka. Aus diesem Grund sind die Samstagskurse in den DFKs, in denen die Kinder ebenfalls Deutsch üben, und besonders Projekte wie die Sprachworkshops der „Supereule“ so wichtig, um den Grundschulern ihre Wurzeln auf spielerische Weise näher zu bringen.

Individuelle Förderung

Beim Sprachworkshop im DFK Rogau waren sogar 21 Kinder anwesend, sodass in drei Gruppen gearbeitet wurde, um sicherzustellen, dass jedes Kind in die Aktivitäten und Übungen einbezogen wird.

„Jede Gruppe von Kindern ist anders: die einen mögen eher Knobelspiele, die anderen wollen sich mehr bewegen – da muss man den Sprachworkshop immer an die jeweiligen Bedürfnisse der Kinder anpassen, damit sie sich nicht langweilen und das Deutschlernen mit etwas Positivem verbinden. Die Studentinnen machen das sehr gut und haben auch selbst Spaß dabei, was natürlich sehr wichtig ist, denn die positiven Gefühle übertragen sich auf die Kinder. Es freut mich auch, dass die DFKs die Sprach-

Beim DFK Rogau waren 21 Kinder anwesend und hatten viel Spaß. Mittig, hockend: Aneta Gola vom DFK Rogau.

Der Sprachworkshop im DFK Dombrowka: ein voller Erfolg! Links vorne: Magda Koppe, die Leiterin des Samstagskurses, dahinter die Studentinnen Viktoria Kucharski und Emanuela Rabińska, rechts hinten: Beate Tur.

workshops sehr positiv aufnehmen“, berichtete die ifa-Kulturmanagerin beim VdG, Beate Tur, die das Projekt koordiniert.

Dieser Ansatz fand großen Anklang in den DFKs. Direkt nach den samstäglichen Sprachworkshops wurde die Nachfrage laut, wann die „Supereule“ das nächste Mal vorbeikommen würde. „Bisher ist keine Fortsetzung geplant,

aber vielleicht wird es nächstes Jahr wieder eine Ausgabe geben oder ein neues Projekt der „Supereule“, ergänzte Beate Tur.

Das Projekt wird durchgeführt vom BJDM in Zusammenarbeit mit dem VdG. Finanziert werden die Workshops vom Bundesministerium des Innern und für Heimat durch den VdG.

Victoria Matuschek

Werbung / Reklama

SCHLESISCHE UND DEUTSCHE KINDERVOLKSTÄNZE
ŚLĄSKIE I NIEMIECKIE LUDOWE TANCE DZIECIĘCE

Workshop für Lehrer, Animatoren, Erzieher und andere am Thema Interessierte

Warsztaty dla nauczycieli, animatorów kultury i innych zainteresowanych tematem

23-24.11.2024
 Hotel Szara Willa in Oppeln
 Die Zahl der Plätze ist begrenzt.

23-24.11.2024r.
 Hotel Szara Willa w Opolu
 Liczba miejsc ograniczona

Mehr Infos
 Więcej informacji

www.skgd.pl
 ☎ 506264831; 77 4021077
 ewa.janiszevska@skgd.pl

Anmeldungen
 Zgłoszenia
 do
 04.11.2024

Oppeln: Besuch aus Teschen (Cieszyn)

Auf den Spuren der Stadtgeschichte

Der Bund der Jugend der deutschen Minderheit (BJDM) lud Schülerinnen und Schüler aus dem Gymnasium der Evangelischen Gesellschaft zu einer Begegnung in Oppeln ein. Im Rahmen eines dreitägigen Besuches lernte die Klasse aus Teschen in Vorbereitung auf ihre Deutschprüfung die Stadt sowie verschiedene Einrichtungen der deutschen Minderheit kennen.

Am Mittwoch, den 9. Oktober, stand eine besondere Stadtrallye auf dem Programm, die der BJDM organisiert hatte. Sie führte die jungen Gäste durch die historischen Gassen Oppelns und endete mit einer lebhaften Diskussion über aktuelle Jugendthemen in Deutschland. Zu Beginn stellte Anna Zator, die Bürokoordinatorin des BJDM, die Organisation und ihre Tätigkeiten vor und erklärte den Ablauf der Stadtrallye.

Dann ging es los: Die Rallye führte zu bedeutenden Orten wie der Oppelner Kathedrale, dem Rathaus und dem alten Landratsamt. Die Teilnehmenden hatten dabei Fragen zu historischen Fakten und zur deutschen Geschichte der Stadt zu beantworten – eine spannende Herausforderung, die von den Teams der Schulklasse erfolgreich gemeistert wurde. Viele der kniffligen Fragen wurden korrekt beantwortet.

Miriam Mähner, ifa-Kulturmanagerin beim BJDM, geht mit den Schülerinnen und Schülern die Lösungen der Stadtrallye-Fragen durch.

Foto: Victoria Matuschek

Auf die spannende Stadtrallye durch Oppeln, die den Schülern aus Teschen die deutsche Geschichte der Stadt näherbrachte, folgte ein reger Austausch über die Jugendkultur und aktuelle Themen in Deutschland.

Nach dieser Reise in die Vergangenheit drehte sich das Thema rund um verschiedene aktuelle Jugendthemen in Deutschland. Die Schülerinnen und Schüler konnten Miriam Mähner, der

ifa-Kulturmanagerin beim BJDM, sowie Victoria Matuschek, ifa-Redakteurin beim „Wochenblatt.pl“, ihre Fragen zu Bildung, Freizeit, digitalen Medien und persönlichem Engagement der Jugend in Deutschland stellen.

Es entstand ein interessanter Austausch über Gemeinsamkeiten und Unterschiede der Jugendkultur in Polen und Deutschland. Während die Gespräche zur Freizeitbeschäftigung und dem Bildungsangebot der Jugendlichen leicht und unbeschwert blieben, kamen bei der Diskussion auch ernste Themen wie der Nahost-Konflikt zur Sprache.

Nach ihrem Besuch beim BJDM statteten die Schülerinnen und Schüler auch dem Dokumentations- und Ausstellungszentrum der Deutschen in Polen einen Besuch ab, wo sie einen weiteren Einblick in die Geschichte und Gegenwart der deutschen Minderheit erhielten.

vm

Zdrowie: Właściwości lecznicze granatu

Eksploracja energii

Owoc granatu często nazywany jest także owocem życia i, co za tym idzie, coraz częściej gości w naszym codziennym jadłospisie. Dlaczego warto go spożywać i co daje naszemu organizmowi? Otóż jest nie tylko smaczny, ale i bardzo zdrowy, znacząco podnosi jakość życia.

Przed wszystkim zawiera polifenole, czyli przeciwutleniacze, które hamują powstawanie wolnych rodników oraz usuwają już powstałe, co zmniejsza ryzyko występowania chorób nowotworowych. Owoc granatu w swoim wnętrzu posiada słodkie, soczyste nasiona i to właśnie one nadają się do jedzenia. Najbardziej dojrzałe są okazy o gładkiej i lśniącej skórce. Najważniejsze jest jednak to, że owoc granatu posiada szereg właściwości leczniczych.

Co za potencjał!

Poprawia przepływ krwi u osób cierpiących na chorobę wieńcową, reguluje ciśnienie krwi oraz obniża cholesterol. Inne właściwości tego owocu to m.in.: zapobieganie procesom starzenia się, regulacja problemów z trawieniem, odmładzanie, regenerowanie skóry z trądzikiem, łagodzenie objawów menopauzy, przeciwdziałanie problemom erekcji. Owoc granatu posiada też wiele

Owoc granatu m.in. zapobiega procesom starzenia się, reguluje problemy z trawieniem, odmładza, regeneruje skórę.

drogocennych składników odżywczych. Nie bez przyczyny nazywany jest więc owocem życia, a jego sok życiodajnym nektarem. Warto zatem wprowadzić go do swojego codziennego jadłospisu. Owoc granatu to również bogate źródło witamin: C, E, B, A, oraz wielu substancji mineralnych i odżywczych, takich jak: magnez, fosfor, potas, wapń, krzem i jod. W skład owocu granatu wchodzi również duże ilości białka, błonnika, kwasu foliowego i beta-karo-

Owoce granatu doskonale sprawdzają się jako dodatek do sałatek.

Foto: Unsplash

tenu. W 100-gramowej porcji świeżych owoców granatu znajduje się średnio ok. 80 kilokalorii.

Jak jeść granat?

Metody są różne. Najwygodniej jest obrać go ze skórki, a następnie wycisnąć słodkie nasiona, ale warto też wiedzieć, jak przygotować granat do zjedzenia. Otóż na początku należy odciąć nożem

wierzchnią część owocu z końcówką, zwaną koroną granatu. Następnie skórkę granatu trzeba naciąć wzdłuż. Granat trzeba włożyć na kilka minut do naczynia z wodą, a następnie rozdzielić na mniejsze części (łupina granatu wypłynie na powierzchnię, a nasiona opadną na dno). Nasiona należy odcedzić przez sitko i wysuszyć. Warto też wiedzieć, że owoc ten można za-

stosować w przepisach kulinarnych. Znakomicie bowiem sprawdzi się jako sok, dodatek do różnego rodzaju sałatek czy dań głównych. Znakomicie też pasuje do deserów, jego słodki syrop doskonale komponuje się np. z panną cottą. Owoc granatu można dodać również do budyniu, owsianki, tostów francuskich albo ozdobić nimi muffinki. Dobrym pomysłem na wykorzystanie owocu granatu są sałatki, a przy tym możemy dodać go także do orzeźwiającej sangrii.

Zrób to sam

W związku z tym, że sok z granatu w sklepach jest dość drogi, można się pokusić o jego własne wykonanie. Co ważne – nie jest ono trudne. Wystarczy przekroić owoc granatu, wydobyc z niego ziarenka, włożyć je do garnka i dodać 2 łyżki cukru oraz 2 łyżki wody. Wszystko gotujemy przez ok. 10 minut aż do momentu zgęstnienia. Na koniec przelewamy przez sitko, wstawiamy na minimum 8 godzin do lodówki i gotowe. Uzyskaliśmy gotowy do spożycia sok z granatu, pełen zdrowia i witamin. Smacznego.

Karolina Świerc

PINNWAND

Covermodel: Die „Unter uns“-Darstellerin Tabea Heynig präsentiert sich auch jenseits der 50 noch selbstbewusst sexy und

Foto: Promiflash

freizügig als Covermodel der November-Ausgabe 2024 des „Playboy“. Mit dieser Aktion möchte sie ein Statement für die Sichtbarkeit und das Selbstbewusstsein von Frauen aller Altersgruppen setzen. „Man spricht ständig darüber, dass 40 das neue 30 und 50 das neue 40 ist und so weiter. Dabei ist es doch total egal, wie alt man ist“, sagt Tabea Heynig in der deutschen Ausgabe des „Playboy“.

Jubiläum: Peter Kraus feiert Platinhochzeit mit seiner Frau Ingrid – doch es gibt nicht nur positive Nachrichten: Seine Frau ist unheilbar an den Augen erkrankt. Bei Ingrid Kraus wurde am linken wie am rechten Auge eine Makuladegeneration diagnostiziert. Dies ist eine unheilbare Netzhauterkrankung, die scharfes Sehen beeinträchtigt. „Wir tun alles dafür, dass sie nicht weiter fortschreitet. Das Wichtigste ist, dass wir wie immer in unserem Leben fest zusammenhalten und füreinander da sind“, so der Sänger.

Streit: Was ist wirklich in der Nacht zum 7. Oktober vorgefallen? Laut Medienberichten kam es zu einem heftigen Streit zwischen Popstar Pietro Lombardi und seiner Verlobten, der Influencerin Laura Maria Rypa. Der Streit des Paares soll derart eskaliert sein, dass Laura Maria die Polizei rief und sich anschließend im Krankenhaus behandeln lassen musste. Warum genau, ist nicht bekannt. Obwohl Lombardis Anwalt die Vorwürfe der Gewaltanwendung dementiert, ermittelt die Polizei derzeit wegen Körperverletzung gegen den beliebten DSDS-Juror.

Probleme: Daniela Katzenberger hat in den letzten Monaten eine Menge abgenommen. Das hatte allerdings auch Auswir-

Foto: Marianne Flieger

kungen auf ihre Beziehung mit Lucas Cordalis. Im RTL-Interview verrät die 37-Jährige: „Die Anfänge waren eine brutale Beziehung. Gerade die Wettkampfvorbereitung ist ja Next-Level-Scheidungsrate. Wir wollten uns zwölfmal am Tag scheiden lassen und 15-mal gestritten, wir haben getrennt geschlafen.“ Sorgen machen um Familie Cordalis-Katzenberger muss man sich aber nicht. Inzwischen herrscht bei Lucas und Daniela wieder Harmonie.

Neuer Job: Wie die „Bild“-Zeitung am 9.10. exklusiv vermeldete, wird der ehemalige Liverpool-Trainer Jürgen Klopp neuer

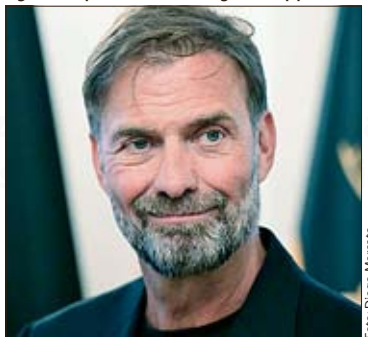

Foto: Diego Mercato

Fußball-Chef bei Red Bull. Ab dem 1. Januar 2025 arbeitet er beim österreichischen Konzern als „Head of Global Soccer“. Klopp soll eine übergeordnete Rolle einnehmen. Nach Informationen der Zeitung geht es darum, dass er sein Fachwissen, seine Erfahrung, sein Netzwerk einbringt – seine Ausstrahlung sowieso.

Verlängert: Die deutschen Zuschauer müssen auch in Zukunft nicht auf Heidi Klum verzichten. Wie der Privatsender ProSieben am 9. Oktober bekannt gab, habe man die Zusammenarbeit „um mehrere Jahre“ verlängert. Die nächste Staffel ihrer Castingshow „Germany's Next Topmodel“ ist bereits in Arbeit. Seit 2006 präsentiert Klum bereits das Format, in dem Modelnachwuchs gesucht wird. 2024 durften erstmals auch männliche Kandidaten antreten, was der Gastgeberin bald die Auszeichnung „Blauer Panther TV- & Streaming Award“ beschert.

Gastauftritt: Premiere für Sänger Sasha. Er wird neben Sarah Engels, 31, und Loi, 22, einer der Gaststars der neuen „Holiday on Ice“-Show „Horizons“, die ab November die Eisflächen in 22 deutschen Städten in eine Großstadtbühne verwandelt. „Ich freue mich sehr, ein kleiner Teil einer großartigen Show zu werden sowie auf das Publikum und die vielen magischen Momente, die das ganze Team jeden Abend auf die Eisfläche zaubern wird“, schwärmt Sasha im Interview.

Abschied: Auf ihren Abschied vom ZDF konnte sich Carmen Nebel lange vorbereiten. Am 13. März 2021 lief die letzte Ausgabe

Foto: Promiflash

„Willkommen bei Carmen Nebel“, am 24.12.2023 moderierte sie ein letztes Mal ihre Heiligabend-Sendung. Nun führt sie ein allerletztes Mal durch eine TV-Show. Wie der Mainzer Sender dem Branchendienst „dwld.“ bestätigte, präsentiert die 68-Jährige am 5. Dezember „Die schönsten Weihnachts-Hits“. Die Benefizgala wird der Abschied ihrer Karriere beim ZDF sein.

adur

Glosse

Pioniere

In jeder Familie gab es eine verrückte Tante, einen seltsamen Cousin oder einen komischen Onkel väterlicherseits, die einfach nicht reinpassen. Sie waren vegan, bevor es trendy wurde und Yoga praktizierten sie schon in den 70ern. Sie übernachteten im Wald und reisten nach Indien, „um sich wiederzufinden“. Sie glaubten an Reinkarnation, befassten sich mit Astrologie und waren fest davon überzeugt, dass man mit Honig alles heilen kann. Eine Tante meines Mannes hat schon vor 30 Jahren Waldbaden für sich entdeckt. Sie schwor auf die heilende Kraft des Waldes und ging jeden Tag im Wald spazieren. In der Familie war sie als „die Verrückte, die Bäume umarmt“ bekannt. Natürlich kann sie jetzt zu Recht besserwisserisch lachen. Inzwischen ist Waldbaden total in. Doch jeder Wegbereiter hat es schwer. Ich frage mich, wann wird der Mainstream den meditativen Charakter des Herbstes für sich entdecken? Denn wer braucht schon Tai-Chi, wenn er die Harke im Garten schwingen kann, um aus Laub perfekte kleine Haufen zu formen. So befriedigend!

Anna Durecka

Karolin Łunaczi

Powiem Wam, że w życiu rozmajcie bywoł, ale znołcie to, że idzie sie do jednej osoby tak przyzwyczajcie, że jak jyj narolż niy ma, to może to być problem? Znołcie to? Może i znołcie, ale pewno znołcie tyż to, że jak ich niy ma, to se człowiek raduje. A to już nie je dobrze. Lepij jednak, jak komuś tyj drugij osoby brachuje. Wcale nie chodzi sam yno o kobyta, chopa, partnera, partnerka, ale przeca tyż o dzieci, o roztomajtny koleżanki, kolegów. Niekedy człowiek je tak zżyty, że einfach tygo brakuje jak tyj drugij osoby niy ma.

Nojczynśnij je tak, że uświdomiūmy se to, jak już właśnie jyj niy ma. Jak

wyjedzie na urlop, to niy ma problemu, jak wyjedzie kajś na jakoś robota – jakoś to człowiek przeżyje. Nawet jak kajś dali se wykłudzi, to tyż jeszcze nie je aż tak źle. Pamiyntejcie yno, co by nie stało sie tak, że docynicie kogojś, jak już go tak na 100% nie baje z nami. To już potym na pewno je za nieskoro. I wtedy już odwrotu niy ma. I co tera z tym? A no jedna prostoł zasada, gołdoł se o niyj, pi-sze se o niyj, śpiywoł se o niyj – trza sie cieszyć życiym, póki se je moł. I tyż docyniac tych ludzi wkoło nołs. Bo to oni – jak sūm właściwi – sūm tym naszym takim motorym napyndowym. To oni poradzūm nūm

pūmóc, pozwolūm nūm jakoś to życiuj przetrwać i wszystko jest jakoś taky prostszy. A jak przidzie czas, że ktojś Wołs nerwuje to... einfach sie tym nie przejmujcie, za to skupcie se na tym, co by spyndzać czas z tymi, z kerymi to właśnie moł radość i syns. I koźdi sam moje, a nawet powinym, wybiy-rać se tych ludzi sūm. Do každygo sūm inkszy wyznaczniki i koźdi do tygo inaczij podchodzi. Nojgorszy jest to, jak se pomyślisz, że jak se z kimś dobrze dogadujesz i w otoczeniu tyj osoby dobrze czujesz to... Tak jest ok i tak musi łostać. Wcale nie musi – to trza pielyngnować. Bez tygo ani rusz. A potym sie dziwiūm, że se cojś

dzieje. Że ktojś nie pamiyntoł abo niy moł ochoty pamiyntać. Uwaga drugij osoby jest blank ważnoł, co by tyż mieć ochota z inkszym spyndzać czas. Spotkać sie, pogołdać, powygu-piać... i pamiyntejcie! Nie chodzi tyż o przitłoczyni kogojś, ale o ta swoboda właśnie, ale mimo to przeca przyzwyczajyni jest. A kej dobrze o kymś wspominiūmy i chcymy, by było jeszcze lepij, to tyż trza od czasu do czasu z tymi właśnie ludźmi spyndzić czas.

Trocham spokojnij se zrobiyło. Wszystkich Świyntych se zbliżoł. Można besto? Nie dejcie sie zwario-wać, koźdi z nołs sūm wyj, co do niygo nojlepszy.

Porady: Podatek dochodowy a zagraniczni pracownicy sezonowi w Niemczech

Lohnsteuerabzug

Kiedy zaczyna się sezon zbiorów, wielu rolników w Niemczech polega na tymczasowej sile roboczej, która często pochodzi z zagranicy, w tym z Polski. Warto wtedy znać przepisy dotyczące podatku od wynagrodzeń pracowników (niem. Lohnsteuer) oraz poznać opcje opodatkowania zagranicznych pracowników sezonowych.

Oto, co trzeba wiedzieć, jeśli zatrudnia się pracowników sezonowo. **Ważne:** Zagraniczni pracownicy, którzy pracują w Niemczech tylko tymczasowo, nie mają tam miejsca zamieszkania i nie przebywają dłużej niż sześć miesięcy, podlegają ograniczonemu obowiązkowi podatkowemu. Dotyczy to wielu pracowników sezonowych z Europy Środkowej i Wschodniej.

Odliczenie podatku od wynagrodzenia za pracę sezonową

Wynagrodzenia zagranicznych pracowników przy zbiorach, które można przypisać do pracy wykonywanej w Niemczech, zasadniczo podlegają opodatkowaniu i muszą być tam opodatkowane. Opodatkowanie odbywa się zazwyczaj poprzez odliczenie podatku od wynagrodzenia zgodnie z osobistymi markerami podatkowymi pracownika. Alternatywnie wynagrodzenie może być również opodatkowane według stawki ryczałtowej. W większości przypadków pracodawca płaci ryczałtowy podatek od wynagrodzenia pracowników (Lohnsteuer).

Odliczenie podatku od wynagrodzenia za pośrednictwem ELStAM

W wielu przypadkach ELStAM (Elektronische Lohnsteuerabzugsmerkmale – dane potrzebne do potrącenia podatku od wynagrodzeń dla pracowników sezo-

Wielu pracowników sezonowych uzyskuje znaczną część swoich rocznych dochodów w Niemczech.

nowych) może być również pobierany elektronicznie. Pracodawcy potrzebują jednak do tego ich numeru identyfikacyjnego (IdNr.). Pracownik powinien o niego wystąpić bezpośrednio w urzędzie skarbowym pracodawcy. Pracodawca może również złożyć wniosek o nadanie numeru identyfikacyjnego, jeśli pracownik go do tego upoważni. Po jego uzyskaniu pracodawca musi zastosować funkcje odliczeń od podatku od wynagrodzeń dla pracowników z ograniczonym obowiązkiem podatkowym zgodnie z procedurą dla rezydentów w procedurze ELStAM.

Zryczałtowane odliczenie podatku od wynagrodzenia za pracę sezonową

Alternatywnie możliwe jest pobieranie podatku od wynagrodzeń według stawki

ryczałtowej. W przypadku pracowników sezonowych w rolnictwie i leśnictwie działa to z korzystną stawką podatkową w wysokości 5%. Stawka ryczałtowa jest jednak dozwolona tylko wtedy, gdy pracownik tymczasowo jest zatrudniony w przedsiębiorstwie rolnym i leśnym, wykonuje wyłącznie typowe czynności rolne i leśne oraz nie pracuje dla pracodawcy dłużej niż 180 dni w roku kalendarzowym. Nie może być również wykwalifikowanym pracownikiem rolnym lub leśnym. Dodatkowo musi wykonywać wyłącznie prace, które nie występują przez cały rok, oraz stawka godzinowa za jego pracę nie może przekraczać 19 euro. **Uwaga!** Zryczałtowany podatek jest zazwyczaj płacony przez pracodawcę, ale może zostać przeniesiony na pracownika.

Zryczałtowany podatek jest zazwyczaj płacony przez pracodawcę, ale może zostać przeniesiony na pracownika.

W przypadku pracowników tymczasowych i zatrudnionych w niepełnym wymiarze godzin poza rolnictwem i leśnictwem podatek od wynagrodzeń może być płacony według stawki ryczałtowej 25%, 20% lub 2% pod pewnymi warunkami.

Nieopodatkowane wyżywienie i zakwaterowanie

Wielu pracowników sezonowych otrzymuje od swojego pracodawcy bezpłatne wyżywienie i zakwaterowanie. Ponieważ rodzina pracownika sezonowego często mieszka gdzie indziej, zwykle w znacznej odległości, a pracownik sezonowy ma główne miejsce pracy w siedzibie pracodawcy, pracodawca może zwrócić wszelkie dodatki zwolnione z podatku zgodnie z zasadami podwójnego utrzymania. Oznacza to, że zakwaterowanie może być zapewnione bez podatku dochodowego. Przez pierwsze trzy miesiące pracownicy sezonowi mają również prawo do nieopodatkowanych dodatków na posiłki. Jednakże nie obowiązują one wtedy, gdy posiłki są zapewnione.

Zwrot podatku dzięki nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu

Wielu pracowników sezonowych uzyskuje znaczną część swoich rocznych dochodów w Niemczech. Pracownicy z ograniczonym obowiązkiem podatkowym, którzy uzyskują prawie cały

swój dochód w Niemczech (co najmniej 90%), mogą ubiegać się o traktowanie ich jako osób z nieograniczonym obowiązkiem podatkowym, a tym samym zyskiwać osobiste korzyści. Obejmuje to również możliwość ubiegania się o zasiłek rodzinny za miesiące zatrudnienia. Wniosek o nieograniczony obowiązek podatkowy można złożyć już w ramach procedury odliczania podatku od wynagrodzenia. Wymagane jest potwierdzenie wysokości zagranicznego dochodu przez zagraniczny organ podatkowy. W takich przypadkach zeznanie podatkowe należy jednak złożyć później.

Przykład: Pracownik sezonowy z Polski pracuje na polu szparagów w południowych Niemczech od 3 kwietnia do 30 czerwca i otrzymuje wynagrodzenie brutto w wysokości 6000 euro. Dlatego że przebywa w Niemczech tylko przez trzy miesiące, podlega ograniczonemu obowiązkowi podatkowemu. Nie przedkłada zaświadczenia z polskiego urzędu skarbowego potwierdzającego wysokość dochodu. Jest zatem traktowany jako osoba podlegająca ograniczonemu obowiązkowi podatkowemu i opodatkowany zgodnie z I klasą podatkową. Pracodawca pobiera podatek dochodowy na zasadach ogólnych. Pracownik może jednak w następnym roku złożyć wniosek o obliczenie podatku dochodowego (rozliczenie podatkowe). Przy rocznym wynagrodzeniu w wysokości 6000 euro, od którego odliczany jest m.in. ryczałt na wydatki związane z dochodami, podatek dochodowy wynosi 0 euro. Pracownik otrzymuje wówczas pełny zwrot zapłaconego podatku dochodowego.

Rubryka jest tworzona przez Krzysztofa Świerca oraz firmę Smuda Consulting. Zachęcamy również do odwiedzenia strony www.intertax24.com oraz www.smuda-consulting.com.

Zapytaj prawnika!

Skorzystaj z fachowej pomocy prawnej

Zasiłek losowy według specustawy powodziowej: 1 tys. zł na zaspokojenie potrzeb edukacyjnych dziecka realizującego obowiązkowe roczne przygotowanie przedszkolne lub ucznia uczęszczającego do szkoły wszystkich typów dla poszkodowanych w wyniku wystąpienia powodzi.

Nowelizacja ustawy z 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi oraz nowe rozporządzenie wykonawcze Ministra Edukacji z 4 października 2024 r. w sprawie trybu wypłaty i szczegółowego trybu zwrotu zasiłku losowego wprowadziły specjalny zasiłek losowy dla poszkodowanych wskutek powodzi. Przepisy obowiązują od 5 października 2024 r.

Istota świadczenia

Zasiłek losowy w kwocie 1 tys. zł został wprowadzony w celu zaspokojenia potrzeb edukacyjnych dziecka:

- realizującego obowiązkowe przygotowanie przedszkolne,
- ucznia uczęszczającego do szkoły wszystkich typów, kształtującego się w tej szkole w formie dziennej, poszkodowanego w wyniku wystąpienia powodzi.

Zasiłek losowy jest przyznawany niezależnie od dochodów rodziny lub osoby samotnie gospodarującej i nie podlega zwrotowi.

Wniosek o zasiłek

Wniosek o zasiłek losowy jest sporządzany na formularzu, którego wzór stanowi załącznik do wymienionego rozporządzenia. Zasiłek losowy jest przyznawany na wniosek rodziców

Zasiłek losowy w kwocie 1 tys. zł został wprowadzony w celu zaspokojenia potrzeb edukacyjnych dziecka.

dziecka lub ucznia, jego opiekunów prawnych, rodziców zastępczych, osób prowadzących rodzinny dom dziecka, opiekunów faktycznych albo pełnoletniego ucznia, albo na wniosek innej osoby za zgodą rodziców dziecka lub ucznia, opiekunów prawnych, rodziców zastępczych, osób prowadzących rodzinny dom dziecka, opiekunów faktycznych albo pełnoletniego ucznia.

Do wniosku wnioskodawca dołącza oświadczenie, że:

- w wyniku powodzi doznał szkody majątkowej wraz z określeniem jej wartości,
- nie ubiegał się o zasiłek losowy na terenie innej gminy,
- wyraża zgodę na weryfikację danych zawartych we wniosku.

Oświadczenie jest składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywych oświadczeń. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści:

Łukasz i Jarosław Kuczyński

Foto: Lucas Netter

„Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

Kto wypłaca zasiłek losowy?

Wójt (burmistrz, prezydent miasta) gminy, na terenie której rodzice dziecka lub ucznia, jego opiekunowie prawni, rodzice zastępczy, osoby prowadzące rodzinny dom dziecka, opiekunowie faktyczni albo pełnoletni uczeń ponieśli szkodę w wyniku powodzi, albo wójt (burmistrz, prezydent miasta) gminy sąsiadującej, na terenie której osoby, o których mowa wcześniej, przebywają

w wyniku przeprowadzenia ewakuacji albo konieczności opuszczenia zagrożonego miejsca zamieszkania.

Forma i termin wypłaty zasiłku

Zasiłek losowy wypłaca się:

- 1) gotówką rodzicowi dziecka lub ucznia, jego opiekunowi prawnemu, rodzicowi zastępczemu, osobie prowadzącej rodzinny dom dziecka, opiekunowi faktycznemu albo pełnoletniemu uczniowi,
 - 2) na rachunek bankowy wskazany we wniosku o zasiłek losowy.
- Decyzję o przyznaniu zasiłku losowego wydaje wójt (burmistrz, prezydent miasta) niezwłocznie, nie później jednak

niż w terminie 2 dni od dnia wpłynięcia wniosku do organu. Wypłata zasiłku losowego gotówką wymaga potwierdzenia jego odbioru własnoręcznym podpisem złożonym przez rodzica dziecka lub ucznia, jego opiekuna prawnego, rodzica zastępczego, osobę prowadzącą rodzinny dom dziecka, opiekuna faktycznego albo pełnoletniego ucznia.

Zwrot zasiłku

Organ wypłacający zasiłek losowy po jego wypłacie dokonuje weryfikacji prawdziwości danych zawartych we wniosku. Jeżeli w wyniku weryfikacji ustalono, że rodzina lub osoba samotnie gospodarująca, które otrzymały zasiłek losowy, nie poniosły szkody w wyniku wystąpienia powodzi, organ wypłacający zasiłek losowy wydaje decyzję o jego zwrocie, określając termin zwrotu nie krótszy niż 7 dni. Do zwrotu zasiłku losowego stosuje się przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji w zakresie egzekucji obowiązków o charakterze pieniężnym.

Łukasz Kuczyński / K. Ś.

**Kancelaria
Radcy Prawnego
Łukasz Kuczyński**

ul. M. Konopnickiej 6, piętro III
45-004 Opole
www.kuczynski.legal
lukasz@kuczynski.legal
jaroslaw@kuczynski.legal
tel. 505983977, 505983976

Hallo Wirtschaft!

Witaj gospodarko!

Die Bedeutung der Wirtschaft ist immens und nimmt stetig zu! Denn sie ist zu einem Hebel für die Verbesserung der Lebensqualität der Bevölkerung geworden, zu einem Garanten für die Befriedigung materieller und geistiger Bedürfnisse. Sie verdient daher eine besondere Behandlung.

Znaczenie gospodarki w rozwoju regionów i państw jest olbrzymie i systematycznie rośnie! Dzieje się tak dlatego, że stała się ona dźwignią w podnoszeniu jakości życia ludności, gwarantem zaspokajania potrzeb materialnych i duchowych. Dlatego zasługuje na szczególne traktowanie.

Partnerem strony jest

smuda consulting®

Obsługa firm w Niemczech

- Lohnabrechnung
- Buchhaltung
- Betreuung

www.smuda-consulting.com

Wirtschaft: Wiederaufbau der Ukraine und deutsche Unternehmen

Es sollte besser sein

Obwohl die deutsche Unterstützung für die Ukraine zu den größten gehört, die westliche Länder anbieten, werden Unternehmen aus der Bundesrepublik Deutschland selten in Ausschreibungen für Projekte einbezogen, die in der Ukraine umgesetzt werden. Diese Schlussfolgerung wurde Anfang Oktober dieses Jahres anhand einer Umfrage des Ost-Ausschusses der Deutschen Wirtschaft erarbeitet und veröffentlicht.

Der Verband vertritt die Interessen deutscher Unternehmen in der Region Mittel- und Osteuropa sowie Zentralasien. Das Problem besteht nach Ansicht der Teilnehmer des Ost-Ausschusses der Deutschen Wirtschaft darin, dass die deutsche Förderung nicht an die Bedingung geknüpft ist, dass sich auch Bieter aus der Bundesrepublik Deutschland an den Projekten beteiligen.

Eine ukrainische Wiederaufbaubank nach dem Vorbild der deutschen KfW-Bank wurde bisher nicht gegründet.

Distanzierter Umgang

Nach Angaben des Ost-Ausschusses gehen die Bestellungen daher häufig an türkische oder chinesische Lieferanten, da in der Regel das günstigste und nicht das beste Angebot gewinnt. Generell sind deutsche Unternehmen bei einem Engagement in der Ukraine eher zurückhaltend, trotz des Wachstums der ukrainischen Wirtschaft und der deutlichen Zunahme des deutsch-ukrainischen Handels. Der Ost-Ausschuss stellt fest, dass trotz des Krieges infolge des russischen Einmarsches in die Ukraine die Zahl der Geschäftsreisen von Vertretern deutscher Unternehmen in die Ukraine, insbesondere nach Kiew oder in die westliche Region um Lemberg, zunimmt. Die Branchen, in denen der Ausschuss das größte Potenzial für Unternehmen aus Deutschland sieht, sind Baugewerbe, Rüstungsindustrie, Landwirtschaft, IT-Branche und erneuerbare Energien. Die Haupthemmnisse für die Geschäftstätigkeit in der Ukraine sind nach Ansicht der Unternehmen nach wie vor die Unsicherheit über den Versicherungsschutz bei persönlichen

Reisen und fehlende Finanzierungsmöglichkeiten für Investitionsprojekte.

Ein besseres Klima für Investitionen, aber...

„Aufgrund der negativen Bewertung der Ukraine durch internationale Ratingagenturen aufgrund der Kriegssituation ist es für private Finanzinstitute immer noch sehr schwierig, Projektfinanzierungen zu erhalten“, sagte Michael Harms, Geschäftsführer des Ost-Ausschusses der Deutschen Wirtschaft. Dies ist auch der Grund dafür, dass die Bemühungen der Bundesregierung, Investitionen zu sichern, bisher wenig erfolgreich waren. Eine ukrainische Wiederaufbaubank nach dem Vorbild der deutschen KfW-Bank wurde bisher nicht gegründet. Nach Angaben des Ost-Ausschusses sind fast nur solche Unternehmen aktiv, die in der Lage sind, Projekte mit Eigenkapital zu finanzieren oder in das Schema einer der internationalen Entwicklungsbanken passen. Trotz der in Berlin veranstalteten Konferenz zum Wiederaufbau der Ukraine und dem Versprechen, die Geschäftsbedingungen im Land zu verbessern, gaben nur 15

Zu den Haupthindernissen für die Geschäftstätigkeit in der Ukraine gehören nach Einschätzung der Unternehmen u. a. fehlende Finanzierungsmöglichkeiten für Investitionsprojekte.

Foto: Barthelemy de Mazenod / Unsplash

von 68 befragten Unternehmen an, dass sich das Investitionsklima in der Ukraine seit Anfang 2024 spürbar verbessert habe. Im Gegenzug wurden sichtbare Fortschritte bei der Korruptionsbekämpfung hervorgehoben.

Gospodarka: Odbudowa Ukrainy a niemieckie firmy – Powinno być lepiej

Chociaż niemieckie wsparcie dla Ukrainy jest jednym z największych, jakie oferują państwa zachodnie, to firmy z Republiki Federalnej Niemiec rzadko są uwzględniane przy przetargach na realizowane w Ukrainie przedsięwzięcia. Taki wniosek został opracowany i opublikowany na początku października bieżącego roku za sprawą ankiety przeprowadzonej przez Komisję Wschodniej Niemieckiej Gospodarki.

Stowarzyszenie to reprezentuje interesy niemieckich firm zaangażowanych

w regionie Europy Środkowej i Wschodniej oraz Azji Centralnej. Uczestnicy badania przeprowadzonego przez Komisję Wschodniej Niemieckiej Gospodarki uważają, że problemem jest to, iż niemieckie wsparcie nie jest powiązane z warunkiem, by oferenci z Republiki Federalnej Niemiec także uczestniczyli w projektach.

Podchodzą z dystansem

Według Komisji Wschodniej w rezultacie zamówienia trafiają często do dostawców tureckich albo chińskich, ponieważ zazwyczaj wygrywa najtańsza, a nie najlepsza jakościowo oferta. Generalnie niemieckie firmy z pewnym dystansem pochodzą do zaangażowania w Ukrainie, nawet pomimo wzrostu ukraińskiej gospodarki, a także znacznego wzrostu niemiecko-ukraińskiej wymiany handlowej. Komisja Wschodnia zwraca uwagę, że pomi-

mo wojny w wyniku rosyjskiej inwazji na Ukrainę wzrasta liczba podróży służbowych przedstawicieli niemieckich firm do Ukrainy, zwłaszcza do Kijowa lub zachodniego regionu wokół Lwowa. Sektory, w których komisja dostrzega największy potencjał dla przedsiębiorstw z Republiki Federalnej Niemiec, to: budownictwo, przemysł zbrojeniowy, rolnictwo, branża IT oraz energia odnawialna. Wśród głównych przeszkód dla działalności gospodarczej w Ukrainie nadal są – w ocenie samych firm – niepewność co do ochrony ubezpieczeniowej podczas podróży osobistych i brak możliwości finansowania projektów inwestycyjnych.

Lepszy klimat na inwestycje, ale...

– Ze względu na negatywną ocenę Ukrainy przez międzynarodowe agencje ratingowe w wyniku sytuacji wojennej prywatnym instytucjom finansowym nadal bardzo trudno jest zapewnić finansowanie projektów – zauważył Michael Harms, dyrektor zarządzający Komisji Wschodniej Niemieckiej Gospodarki. To też powód, dla którego dotychczasowe wysiłki niemieckiego rządu na rzecz zabezpieczenia inwestycji nie przyniosły jak na razie wielkiego sukcesu. Wciąż nie utworzono ukraińskiego banku odbudowy, który byłby wzorowany na niemieckim banku KfW. Według Komisji Wschodniej aktywne są niemal tylko firmy, które są w stanie finansować projekty z kapitału własnego lub pasują do schematu jednego z międzynarodowych banków rozwoju. Pomimo zorganizowanej w Berlinie konferencji w sprawie odbudowy Ukrainy i obietnicy poprawy warunków dla działalności gospodarczej w tym kraju tylko 15 z 68 ankietowanych firm stwierdziło, że klimat inwestycyjny w Ukrainie zauważalnie poprawił się od początku 2024 r. Wskazano z kolei na widoczny postęp w zakresie w walki z korupcją.

K. Świerc

Wirtschaft: Die Zahl der berufstätigen älteren Menschen in Deutschland steigt

Erfahrung und Können

Vor Jahren war ein „goldener Händedruck“ zum Abschied mit 60 Jahren in der deutschen Arbeitswelt üblich. Mittlerweile hat sich die Situation geändert: Ältere Menschen werden gebraucht – und sie bleiben länger am Arbeitsplatz. Nach Angaben der Nürnberger Bundesagentur für Arbeit hat sich die Zahl der Arbeitnehmer im Alter von 55 Jahren bis zum Rentenalter zwischen Dezember 2000 und Dezember 2023 auf fast acht Millionen nahezu verdreifacht.

Das ist die höchste Zahl seit über 20 Jahren. Im Dezember 2013 waren es noch 4,8 Millionen, im Dezember 2003 nur etwa 2,6 Millionen. Damit ist die Beschäftigungsquote älterer Menschen in den letzten zehn Jahren

In Deutschland hat sich die Zahl der Arbeitnehmer im Alter von 55 Jahren bis zum Rentenalter fast verdreifacht.

um 14 Prozentpunkte auf 59 Prozent gestiegen. Für die gesamte Gruppe im erwerbsfähigen Alter stieg die Beschäftigungsquote im gleichen Zeitraum

lediglich um 7 Prozentpunkte auf 63 Prozent. Nach Angaben des Instituts für Arbeitsmarkt- und Berufsforschung (IAB) liegt Deutschland bei der Arbeits-

Die Bevölkerung altert und das Rentenalter wurde auf 67 Jahre angehoben.

marktbeteiligung der 55- bis 64-Jährigen deutlich über dem Durchschnitt der OECD-Länder und auf dem zweiten Platz unter den Ländern der Europäischen Union (hinter Schweden).

Allerdings liegt Deutschland bei der Erwerbsbeteiligung der über 65-Jährigen nur im unteren Drittel und deutlich unter dem OECD-Durchschnitt. In der Altersgruppe der 65- bis 69-Jährigen ist nach Berechnungen des IAB jeder Fünfte berufstätig. Für diese Entwicklung gibt es mehrere Gründe. Unter anderem: Die Bevölkerung altert und das Rentenalter wurde deshalb auf 67

Jahre (für Frauen und Männer) angehoben. Andererseits sind ältere Menschen aus dem „Babyboom“ der 1960er-Jahre Untersuchungen zufolge zunehmend bereit, länger zu arbeiten. Gleichzeitig ist es jedoch für Arbeitslose über 55 Jahre nach wie vor schwierig, eine Anstellung zu finden. Wer beispielsweise im Alter von 63 oder 64 Jahren arbeitslos wird, hat nur eine Chance von 9 Prozent, innerhalb von zwei Jahren wieder einen Job zu finden. Die Chancen für Frauen sind noch schlechter: „Um uns qualifizierte Arbeitskräfte zu sichern, brauchen wir jeden klugen Kopf und jedes fähige Paar Hände. Deshalb ist es wichtig, dass Unternehmen trotz der guten Beschäftigungsquote auch älteren Menschen gute Chancen auf dem Arbeitsmarkt bieten“, sagte die Präsidentin der Bundesagentur für Arbeit, Andrea Nahles. Sie betonte auch, dass ältere Menschen oft wertvolle Fähigkeiten und umfangreiche Erfahrungen mitbringen.

K. Świerc

Rund um den deutschen Fußball

Sieg in der Nations League

In der 3. Runde der Nations League Gruppe 3 gewann die deutsche Nationalmannschaft auswärts mit 2:1 gegen Bosnien und Herzegowina, obwohl sie auf einige ihrer Schlüsselspieler verzichten musste, darunter Musiala, Havertz, Füllkrug und Raum. Dennoch übernahmen die Mannen von Julian Nagelsmann von der ersten Sekunde an die Initiative und gingen verdient mit einer 2:0-Führung in die Pause. Die beiden Tore für „Die Adler“ erzielte Undav in der 29. und 36. Minute, und in der 58. Minute traf er zum dritten Mal ins Netz der Bosnier, aber der Schiedsrichter erkannte das Tor nicht an, weil ein anderer deutscher Stürmer, Kleindienst, im Abseits stand. Mit einem enormen Übergewicht im Mittelfeld und einer Zwei-Tore-Führung ließen es die Deutschen nach einer Stunde Spielzeit langsamer angehen. Diese Tatsache wurde in der 70. Minute von den Gastgebern ausgenutzt, und zwar von Džeko, der einen Ehrentreffer für seine Nationalmannschaft erzielte. Drei Tage später trafen die Deutschen in München auf die Niederlande und gewannen hochverdient mit 1:0, obwohl sie mit noch mehr Reserven antraten. Das Tor zu den drei Punkten erzielte in der 64. Minute Leweling, der sein Debüt für die Nationalmannschaft von Julian Nagelsmann gab. Nach diesem Spiel führen die Deutschen mit 10 Punkten die Tabelle der Gruppe 3 an, die Niederländer liegen mit 5 Punkten auf dem zweiten Platz, die Ungarn mit ebenfalls 5 Punkten auf dem dritten Platz und die Bosnier auf Platz vier (1 Punkt).

Sané muss sich entscheiden

Die Verantwortlichen des FC Bayern München haben vor Kurzem beschlossen, Vertragsgespräche mit den Vertretern von Leroy Sané aufzunehmen. Der deutsche Nationalspieler hat noch einen Vertrag bis Juni nächsten Jahres, was eine Vielzahl von Interessenten auf den Plan gerufen hat. Im Zusammenhang mit der Zukunft des 28-jährigen waren insbesondere die Interessen des

Leroy Sané

Foto: Steffen Proessdorf / wiki

FC Barcelona, von Arsenal London und Newcastle United im Gespräch. Die Verantwortlichen der „Roten“ haben daher beschlossen, sich mit den Beratern des Spielers zu einem Gespräch zusammenzusetzen. Medienberichten zufolge soll Leroy Sané ein neuer Vertrag angeboten worden sein. Das Problem ist, dass die Bayern ihm ein geringeres Gehalt angeboten haben als das, das er derzeit erhält. Die oben beschriebene Situation hat den Flügelspieler vor eine harte Nuss gestellt und er denkt ernsthaft über seinen nächsten Karriereschritt nach. Hinzu kommt, dass er unter Vincent Kompany kein Schlüsselspieler mehr ist. In dieser Saison hat er nur vier Spiele bestritten, in denen er insgesamt 78 Minuten auf dem Platz stand. Leroy Sané ist seit 2020 bei Bayern München, als er für 49 Millionen Euro von Manchester City gekauft wurde. In seinen Jahren bei den Bayern hat er 179 Spiele für den Verein absolviert und 49 Tore erzielt. Außerdem hat

er 50 Assists beigesteuert. Neben seiner Zeit beim deutschen Rekordmeister und bei Manchester City hat er auch eine Episode beim FC Schalke 04 hinter sich, während er noch als Jugendlicher drei Jahre lang in der Akademie von Bayer 04 Leverkusen ausgebildet wurde.

Couto dauerhaft beim BVB

Yan Couto wurde im letzten Sommertransferfenster von Manchester City an Borussia Dortmund ausgeliehen. Der deutsche Verein hat sich jedoch verpflichtet, den Spieler zurückzukaufen, wenn die im Vertrag zwischen den Parteien festgelegten Bedingungen erfüllt sind. Medien in England und Deutschland versichern, dass diese Bedingung soeben aktiviert wurde, was bedeutet, dass der 22-jährige Brasilianer endgültig zum BVB wechseln wird. Auf dem Konto des englischen Meisters wird damit eine Summe von rund 30 Millionen Euro gutgeschrieben und der Vertei-

diger mit einem vollwertigen Vertrag an Borussia Dortmund gebunden. Der vierfache Canarinhos-Nationalspieler hat es bisher nicht geschafft, sich einen Platz im Team von Nuri Sahin zu sichern. Seine bisherige Bilanz im Signal Iduna Park: sieben Spiele und ein Assist. Trotzdem wechselt Yan Couto auf Dauer zum BVB. Es sei daran erinnert, dass der in Curitiba geborene Fußballer in den beiden vorangegangenen Spielzeiten vorübergehend beim spanischen Klub Girona unter Vertrag stand, wo er durch seine hohe Einsatzbereitschaft beeindruckte. Auf den Plätzen der spanischen La Liga wurde der 168 Zentimeter große Spieler von den Scouts von Borussia Dortmund gesichtet. Bei Manchester City kam der 22-Jährige nicht wirklich zum Zug, er gab dort nicht einmal sein Debüt. In Dortmund hat er das hinter sich, jetzt kämpft er um mehr. Die Verantwortlichen des Vereins tun alles, damit der Fußballer seine Träume verwirklichen kann, sie schaffen ihm hervorragende Bedingungen.

Alonso könnte Real Madrid übernehmen

Xabi Alonso, Trainer von Bayer 04 Leverkusen, ist einer der heißesten Namen auf dem aktuellen Trainermarkt in Europa. Der ehemalige überragende zentrale Mittelfeldspieler hat sich durch seine Arbeit in Leverkusen in der vergangenen Saison einen Namen gemacht. Damals führte der Spanier die Werksmannschaft zur historischen ersten deutschen Meisterschaft und begeisterte die Welt mit seiner offensiven Spielweise. In diesem Sommer wurde Xabi Alonso von allen Medien mit Fußballgiganten auf dem Alten Kontinent in Verbindung gebracht. Er entschied sich jedoch, eine weitere Saison in Leverkusen zu bleiben, wo seine Mannschaft wieder einmal sehr gut abschneidet. So ist es nicht verwunderlich, dass das Thema seines Engagements bei einem der größten Vereine der Welt wieder auftaucht. Nach Informationen von Guillermo Rai von der angesehenen Zeitung „The Athletic“ ist Xabi Alonso der große Favorit auf den

Posten des Trainers von Real Madrid. Für den Spanier wäre es eine Rückkehr zur Mannschaft der „Königlichen“, in deren Farben er 236 Spiele bestritt und dabei sechs Tore und 36 Assists erzielte. Der mehr als 110-fache spanische Nationalspieler könnte somit Carlo Ancelotti bei Real ablösen, dessen Vertrag Ende Juni 2026 ausläuft. Zu diesem Zeitpunkt wäre der Italiener 67 Jahre alt und möchte sich vielleicht zur Ruhe setzen.

Theo Hernández bei Bayern?

Alphonso Davies wird den FC Bayern München wohl zum Ende der laufenden Saison verlassen. Denn der Vertrag des 23-jährigen Shuttlers läuft bereits am 30. Juni 2025 aus und die Gespräche über einen neuen Vertrag kommen nicht voran. Medienberichten zufolge könnte der Kapitän der kanadischen Nationalmannschaft ablösefrei zu Real Madrid wechseln, wo er mit Ferland Mendes um einen Platz in der Startformation kämpfen würde. Aus diesem Grund sieht sich der bayerische Riese bereits nach einem möglichen Nachfolger für seinen Starspieler um. Wie die spanische Website TodoFichajes.com berichtete, haben die Verantwortlichen des FC Bayern München bereits einen Kandidaten für die Nachfolge von Davies im Auge, und zwar Theo Hernández. Die Zukunft des 34-jährigen französischen Nationalspielers beim AC Mailand, wo er derzeit spielt, steht angeblich infrage. Es wird spekuliert, dass die Funktionäre des Mailänder Klubs im Gegensatz zu den Bayern Schwierigkeiten haben werden, die finanziellen Forderungen des Spielers zu erfüllen, weshalb die Verhandlungen zwischen den Parteien ins Stocken geraten sind. Theo Hernández spielt seit Juli 2019, als er für knapp 23 Millionen Euro von Real Madrid ins San Siro wechselte, erfolgreich in den Farben Mailands. In der laufenden Saison hat der Spieler 9 Einsätze absolviert, 2 Tore erzielt und ebenso viele Assists verbucht. Das Portal transfermarkt.de schätzt den Spieler auf rund 60 Millionen Euro.

Krzysztof Świerc

Wokół niemieckiego futbolu

Wygrana w Lidze Narodów

W 3. serii spotkań grupy 3. Ligi Narodów reprezentacja Niemiec wygrała na wyjeździe z Bośnią i Hercegowiną 2-1, choć nie mogła skorzystać z kilku swoich podstawowych piłkarzy, m.in. Musiala, Havertza, Füllkruga czy Raum. Mimo to podopieczni Juliana Nagelsmanna od pierwszych sekund spotkania przejęli inicjatywę i na przerwę schodzili, zasłużenie prowadząc 2-0. Obie bramki dla „Die Adler“ zdobył Undav – w 29. i 36. min – a w 58. min po raz trzeci trafił do siatki Bośniaków, ale sędzia nie uznał gola, dopatrując się pozycji spalonej innego niemieckiego napastnika – Kleindiensta. Mając ogromną przewagę w polu i dwubramkową zaliczkę, po godzinie gry Niemcy zwolnili. Fakt ten w 70. min wykorzystali gospodarze, a konkretnie Džeko, strzelając, jak się okazało, honorowego gola dla swojej reprezentacji. Trzy dni później Niemcy w München zmierzyli się z Holandią i wysoce zasłużenie zwyciężyli 1-0, choć grali w jeszcze bardziej rezerwowym składzie. Gola na wagę 3 punktów w 64. min zdobył debiutujący w reprezentacji Juliana Nagelsmanna Leweling. Po tym meczu Niemcy mają na koncie 10 punktów i prowadzą tabeli grupy 3. Na drugim miejscu są Holendrzy z 5 oczkami, trzecią lokatę zajmują Węgrzy, także z 5 punktami, a czwartą – Bośniacy (1 punkt).

Sané musi wybrać

Władze Bayernu München w ostatnim czasie zdecydowały się rozpocząć rozmowy kontraktowe z przedstawicielami Leroya Sané. Reprezentant Niemiec ma umowę ważną do czerwca przyszłego roku, co przyciąga duże grono zainteresowanych. W kontekście przyszłości 28-latkę mówiło się o zainteresowaniu ze strony FC Barcelony, Arsenalu Londyn czy Newcastle United.

Dlatego zarząd „Die Roten” postanowił usiąść do rozmów z agentami zawodnika. Z informacji mediów wynika, że Leroy Sané otrzymał ofertę nowego kontraktu. Problem w tym, że Bayern zaoferował mu niższe wynagrodzenie niż to, które inkasuje obecnie. Powyższa sytuacja sprawiła, że skrzydłowy ma twarde orzechy do zgryzienia i poważnie zastanawia się nad następnym krokiem w karierze. Co więcej, za kadencji Vincenta Kompany’ego piłkarz nie pełni już roli kluczowego gracza. W obecnym sezonie rozegrał tylko cztery mecze, a na murawie spędził łącznie 78 minut. Leroy Sané w Bayernie München występuje od 2020 r., gdy został wykupiony z Manchesteru City za 49 mln euro. Na przestrzeni ostatnich lat spędzonych w Bawarii rozegrał w klubie 179 spotkań i strzelił 49 goli. Do tego dołożył również 50 asyst. Poza grą w niemieckim gigancie oraz Manchesterze City na swoim koncie ma także epizod w FC Schalke 04. Z kolei w kategoriach juniorskich przez trzy lata szkolił się w akademii Bayeru 04 Leverkusen.

Couto na stałe w BVB

Yan Couto podczas ostatniego letniego okienka transferowego został wypożyczony z Manchesteru City do Borussia Dortmund. Niemiecki klub zobowiązał się jednak do wykupienia tego zawodnika, jeśli spełnione zostaną warunki określone w umowie między stronami. Media w Anglii i w Niemczech zapewnają, że zapis właśnie się aktywował, a to oznacza, że 22-letni Brazylijczyk przejdzie do drużyny BVB na zasadzie transferu definitywnego. Tym samym na konto mistrza Anglii wpłynie kwota oscylująca w granicach 30 mln euro, a boczny defensor zwiąże się pełnoprawnym kontraktem z Borussia Dortmund. Czterokrotnie reprezentant Canarinhos dotąd nie wywalczył sobie pewnego

Deniz Undav fühlt sich in der deutschen Nationalmannschaft zunehmend wohler.

Foto: www.bild.de

miejsca w składzie zespołu prowadzonego przez Nuriiego Sahina. Jego dotychczasowy bilans na Signal Iduna Park to 7 meczów i 1 asysta. Mimo to Yan Couto przenosi się na stałe do ekipy BVB. Przypomnijmy, że urodzony w Kurytybie piłkarz w poprzednich dwóch sezonach przebywał na czasowym pobycie w hiszpańskiej Gironie, gdzie imponował wysoką dyspozycją. Mierzący 168 cm zawodnik właśnie na boiskach hiszpańskiej La Ligi został dostrzeżony przez skautów Borussia Dortmund. 22-latek tak naprawdę nie otrzymał szansy w Manchesterze City, w którym nawet nie zadebiutował. W Dortmundzie ma to już za sobą, teraz walczy o więcej; władze klubu robią wszystko, aby piłkarz zrealizował swoje marzenia, stwarzając mu wyborne warunki.

Alonso może objąć Real Madryt

Trener Bayeru 04 Leverkusen Xabi Alonso to jedno z najgorętszych tre-

nerskich nazwisk na obecnym rynku szkoleniowców w całej Europie. Były wybitny środkowy pomocnik wyrobił sobie znakomitą renomę poprzez pracę w Leverkusen w poprzednim sezonie. To właśnie wówczas Hiszpan poprowadził „Aptekarzy” do historycznego pierwszego dla nich mistrzostwa Niemiec i dzięki swojemu ofensywnemu stylowi gry zachwycił cały świat. Latem tego roku wszystkie media łączyły Xabię Alonso z gigantami futbolu na całym Starym Kontynencie. Ten jednak zdecydował się pozostać w Leverkusen na kolejny sezon i znów jego drużyna radzi sobie bardzo dobrze. Nie może więc dziwić, że powraca temat jego angażu w jednym z czołowych, największych klubów na świecie. Według informacji przekazanych przez Guillermo Raia z cenionego „The Athletic” Xabi Alonso jest wielkim faworytem do objęcia stanowiska trenera Realu Madryt. Tym samym dla Hiszpana byłby to powrót do ekipy

„Królewskich”, w barwach których rozegrał 236 spotkań oraz zdobył 6 goli i zanotował 36 asyst. Ponad 110-krotny reprezentant Hiszpanii mógłby więc zastąpić w Realu Carlo Ancelottiego, którego umowa wygasa wraz z końcem czerwca 2026 r. Wówczas Włoch miałby 67 lat i być może chciałby się udać na emeryturę.

Theo Hernandez w Bayernie?

Alphonso Davies najprawdopodobniej odejdzie z Bayernu München wraz z końcem obecnego sezonu. Kontrakt 23-letniego wahadłowego wygasa bowiem już 30 czerwca 2025 r., a rozmowy w sprawie nowej umowy nie posuwają się do przodu. Według mediów kapitan reprezentacji Kanady może się przeprowadzić na zasadzie wolnego transferu do Realu Madryt, gdzie walczyliby o miejsce w podstawowym składzie z Ferlandem Mendym. Z tego powodu bawarski gigant rozgląda się już za ewentualnym następcą swojej gwiazdy. Jak donosi w piątkowy poranek hiszpański serwis TodoFichajes.com, władze Bayernu München mają już kandydata na miejsce Daviesa, a jest nim nie kto inny jak Theo Hernandez. Przyszłość 34-krotnego reprezentanta Francji w AC Milan, gdzie obecnie występuje, podobno stoi pod znakiem zapytania. Spekuluje się, że działaczom mediolańskiego klubu w przeciwieństwie do Bayernu trudno będzie spełnić wymagania finansowe zawodnika, dlatego negocjacje między stronami stoją w miejscu. Theo Hernandez z powodzeniem gra w barwach Milanu od lipca 2019 r., gdy przeniósł się na San Siro za niespełna 23 mln euro z Realu Madryt. Podczas bieżącego sezonu zawodnik ten rozegrał 9 meczów, zdobył 2 bramki i zaliczył tyle samo asyst. Portal „Transfermarkt” wycenia zawodnika na ok. 60 mln euro.

Krzysztof Świerc

Formel1: Geschäftiger „Urlaub“

Änderungen, Änderungen

Es überrascht niemanden, dass der diesjährige Kalender uns einen zusätzlichen Feiertag beschert hat. Im Gegensatz zu den Sommerferien waren die Fabriken dieses Mal jedoch nicht geschlossen. Daher können wir von den Teams neue Optimierungen und Verbesserungen erwarten. Aber nicht nur in den Produktionshallen hat sich in letzter Zeit einiges getan. Auch in den Büros und Rechtsabteilungen der verschiedenen Teams war so einiges los.

Über den ersten Wechsel (Liam Lawson für Daniel Ricciardo) haben wir bereits berichtet, aber es hat sich herausgestellt, dass wir davon ohnehin zu spät erfahren haben. Es sieht so aus, als ob sich Daniel Ricciardo nach dem GP von Spanien bereits aus dem Formel-1-Paddock verabschiedet haben könnte. Dies wurde von seinem Nachfolger Liam Lawson bestätigt. „Ich weiß es schon seit zwei Wochen. Aber bis es ans Licht kommt, ist natürlich nichts sicher“, sagte der Youngster aus Hastings.

Rotation verzögert sich

„Insgesamt bin ich bis zum Ende der Saison hier und dann werde ich mehr wissen. Im Moment sind es sechs Rennen plus drei Sprints. Ich muss mich beweisen. Ich muss versuchen, meinen Wert in der Formel 1 zu zeigen und ähnlich gute Arbeit zu leisten wie im letzten Jahr. Durch das, was in der letzten Saison passiert ist, habe ich jetzt den Job. Ich muss genug tun, um diesen Platz für ein weiteres Jahr zu behalten“, beschreibt er seine Hoffnungen für das Ende der Saison.

Und was sagt das Red Bull Team zu diesem ganzen Durcheinander und vor allem zu der unnötigen Hinauszögerung der ganzen Situation? Aus der Zentrale selbst kommen nur sanfte Worte und ein großer Dank an den Australier. Red-Bull-Berater Helmut Marko war da viel mutiger. „Die Entscheidung, Red Bull zu verlassen, war ein Wendepunkt in seiner Karriere. Danach hatte er weder bei Renault noch bei McLaren eine Siegermaschine. Ja, er hat in Monza gewonnen, aber da gab es außergewöhnliche Umstände. Ich habe keine Ahnung, was genau passiert ist. Wenn wir das wüssten, würden wir ihm helfen. Er hatte diesen Speed, vor allem das späte Bremsen und das Abbiegen nach links oder rechts, aber das war in den letzten Jahren nicht mehr da. Der Killerinstinkt ist weg“, fasste der 81-Jährige die Geschichte des australischen Fahrers brutal zusammen.

Interessant ist, dass Liam Lawson bereits am Start mit ... Strafen zu kämpfen hat. Der neue Fahrer erhält nun eine Strafe für den Austausch von Motorenteilen. Das liegt daran, dass der Pool der Motorenteile nicht dem Fahrer, sondern dem Auto zugeordnet ist. Der Neuseeländer wird also gewissermaßen den Zustand seiner Motorenteile von Daniel Ricciardo erben.

Ein großes Comeback und... ein noch größerer Abschied

Es gab eine weitere Neuigkeit, und zwar eine doppelte, aber auch eine erwartete, zum Thema Motoren. Die erste ist, dass das Haas-Team eine technische Partnerschaft mit Toyota Gazoo Racing eingegangen ist. Mit der unterzeichneten Vereinbarung wird Toyota der offizielle technische Partner von Haas und wird sein Wissen und seine Ressourcen mit Haas teilen. Praktisch bedeutet dies, dass Toyota dem Team Design sowie technische und produktionsbezogene Unterstützung zur Verfügung stellt und Haas die Marketingvorteile.

Die Vereinbarung sieht vor, dass die Toyota-Gazoo-Fahrer sowie die Ingenieure und Mechaniker des Teams in die

In den Büros und Rechtsabteilungen verschiedener Teams war wirklich viel los.

Foto: www.bild.de

Renault wird sein Motorenprogramm für die Formel 1 nach der Saison 2025 einstellen. Zum ersten Mal seit den 1970er Jahren verschwinden die Motoren des französischen Unternehmens aus der Königsklasse des Motorsports.

Testfahrten des Haas-Teams einbezogen werden, damit sie die Leistung der F1-Autos in einer natürlichen Umgebung besser verstehen können. Es wird auch erwartet, dass Toyota-Mitarbeiter Haas in den Bereichen Aerodynamik, Design und Produkte unterstützen werden. Das Toyota Gazoo Racing Logo wird am kommenden Wochenende in Austin auf den Haas-Autos zu sehen sein.

„Ich freue mich sehr, dass das MoneyGram Haas F1 Team und Toyota Gazoo Racing ihre Kräfte gebündelt haben, um diese technische Zusammenarbeit einzugehen“, sagte er. „Dass ein weltweit führendes Unternehmen der Automobilbranche unsere Organisation unterstützt und mit uns zusammenarbeitet, ist einfach eine Partnerschaft mit offensichtlichen Vorteilen für beide Parteien“, sagte Teamchef Ayao Komatsu.

Für Toyota ist dies eine Rückkehr in die Formel 1 nach 15 Jahren. Die Konzernleitung versichert, dass es keine Pläne gibt, in voller Form zurückzukehren, und dass die Priorität darin besteht, die in der Vereinbarung beschriebene Zusammenarbeit zu nutzen, um die Entwicklung straßentauglicher Fahrzeugmodelle zu verbessern. „Wir haben nicht vor, zum jetzigen Zeitpunkt ein Zulieferer von Triebwerken zu werden. Wir haben auch nicht die Absicht, ein F1-Team zu haben. Zum jetzigen Zeitpunkt haben wir die beste Wahl getroffen und unsere beste Option auf eine Zusammenarbeit mit Haas gesetzt“, sagte Toyota Gazoo Racing General Manager Masaya Kaji.

Renault geht

Toyota kehrt also in die Formel 1 zurück, was als große Rückkehr gewertet werden kann, aber eine andere bekannte Marke verlässt die Formel-1-Familie. Nun ist es offiziell: Renault wird sein Motorenprogramm für die Formel 1 nach der Saison 2025 einstellen. Zum ersten Mal seit den 1970er Jahren werden die Motoren des französischen Unternehmens aus der Königsklasse des Motorsports des Motorsports ver-

schwinden. Nach der Saison 2025 wird das dortige Werk in ein neues, hochmodernes Entwicklungszentrum, Alpine Hypertech, umgewandelt. Wie zu erwarten war, wurde eine solche Entscheidung von den Mitarbeitern nicht positiv aufgenommen. „Alle Arbeitnehmervertreter, die die Stimme der Belegschaft und die Mehrheit der Aktionäre repräsentieren, bedauern die Entscheidung, das F1-Motorenprogramm 2026 zu beenden. Diese Entscheidung wurde von einer Gruppe unterstützt, die das mit der Formel 1 verbundene finanzielle Risiko verringern will, obwohl keine seriösen Studien durchgeführt wurden, um die Auswirkungen auf den künftigen Umsatz und das Markenprestige zu bewerten“, heißt es in einer Erklärung des Sozial- und Wirtschaftsausschusses von Alpine.

Es sei jedoch darauf hingewiesen, dass viele der zu entlassenden Mitarbeiter nicht allzu lange arbeitslos sein werden. Die Chefetage wurde bereits von Frederic Vasseur, dem Chef von Ferrari, kontaktiert. „Diejenigen, die sich mit dem F1-Aggregat beschäftigen wollen, werden kein Problem mit dem Umzug haben. Fred Vasseur, der Ferrari-Chef, hat uns angerufen und gefragt, ob er ein paar Leute aus unserer Firma ohne Kündigungsfrist nehmen kann. Das ist in Ordnung. So ist das Leben. Wir werden unsere Leute ja nicht gefangen halten“, erklärte Luca de Melo, Chef von Alpine. All diese Änderungen machen das kommende Wochenende in Austin noch interessanter. Wird Liam Lawson bei seinem Debüt seine Stärken zeigen? Wird das Alpine-Team die mentale Belastung spüren? Und das sind nur einige wenige Fragen, denn die nach den Ergebnissen sind wichtiger. Nach einer Pause von fast einem Monat ist es Zeit für Antworten.

Formel 1: Pracowite „wakacje“ – Zmiany, zmiany

Niespodziewanie dla wszystkich tegoroczny kalendarz stworzył nam dodatkowe wakacje. Jednak, w przeciwieństwie do tych letnich, tym razem nie zamykano fabryk. Dlatego możemy się spodziewać nowych poprawek i udoskonalen ze strony zespołów. Jednak nie tylko na halach produkcyjnych mieliśmy ostatnio wzmoczony ruch. Całkiem sporo działo się też w biurach i działach prawnych różnych ekip.

O pierwszej zmianie (Liam Lawson za Daniela Ricciardo) już wspominaliśmy, ale okazało się, że i tak dowiedzieliśmy się o tym za późno. Wygląda na to, że Daniel Ricciardo mógł się pożegnać z padokiem Formuły 1 już po GP Hiszpanii. Potwierdził to jego następca Liam Lawson. – Wiedziałem o tym od dwóch tygodni. Dopóki jednak nie wyjdzie to na światło dzienne, oczywiście nic nie jest pewne – stwierdził młodzian z Hastings.

Odwlekana rotacja

– Ogólnie jestem tutaj do końca sezonu, a później dowiem się więcej. Na tym etapie to jest sześć wyścigów plus trzy sprinty. Muszę się wykazać. Muszę spróbować pokazać swoją wartość w F1 i wykonać pracę podobną do tej z zeszłego roku. To, co wydarzyło się w poprzednim sezonie, dało mi tę robotę teraz. Muszę zrobić wystarczająco dużo, by utrzymać to miejsce na kolejny rok – tak opisuje swoje nadzieje na końcówkę sezonu.

A jak do całego zamieszania, a przede wszystkim niepotrzebnego przeciągania całej sytuacji, odnosi się zespół Red Bulla? Z samej siedziby dobiegają tylko gładkie słówka i ogromne podziękowania kierowane do Australijczyka. Zdecydowanie odważniej wypowiedział się konsultant Red Bulla Helmut Marko. – Decyzja o opuszczeniu Red Bulla była punktem zwrotnym w jego karierze. Później nie dysponował zwycięską maszyną ani w Renault, ani McLarenie. Owszem, wygrał na Monzy, aczkolwiek pojawiły się tam wyjątkowe okoliczności. Nie mam pojęcia, co dokładnie się wydarzyło. Gdybyśmy to bowiem wiedzieli, pomogliśmy mu. Była u niego ta szybkość, przede wszystkim to późne hamowanie i skręt w lewo czy prawo, ale w ciągu ostatnich kilku lat tego już nie było. Instynkt zabójcy zniknął – brutalnie podsumował historię australijskiego kierowcy 81-latek.

Co ciekawe, Liam Lawson już na starcie musi się borykać z... karami. Nowy kierowca otrzyma karę za wymianę podzespołów silnikowych. Stanie się tak, gdyż pula elementów silnikowych przypisana jest nie do kierowcy, a do bolidu, tak więc Nowozelandczyk niejako odziedziczył stan swoich elementów silnikowych po Danielu Ricciardo.

Wielki powrót i... większe pożegnania

Kolejną wiadomość, i to podwójną, ale także spodziewaną, mieliśmy w temacie silników. Zespół Haasa nawiązał techniczną współpracę z Toyota Gazoo Racing. Dzięki podpisanej umowie Toyota zostanie Oficjalnym Partnerem Technicznym Haasa i będzie dzieliła z nim swoją wiedzę oraz zasoby. Oznacza to praktycznie, że Toyota ma dostarczać projekty oraz wsparcie techniczne i produkcyjne dla zespołu, a Haas korzystać z marketingowe.

W myśl umowy kierowcy Toyota Gazoo oraz jej inżynierowie i mechanicy będą zaangażowani w testy zespołu Haasa, pomagając im zrozumieć działanie bolidów F1 w naturalnym środowisku. Pracownicy Toyoty mają też pomagać Haasowi w działach aerodynamicznym, projektowym oraz produktowym. Logo Toyota Gazoo Racing pojawi się na bolidach Haasa już w najbliższy weekend w Austin.

– Jestem ogromnie podekscytowany, że zespół MoneyGram Haas F1 oraz Toyota Gazoo Racing połączyły siły, aby

wejść w tę techniczną współpracę – mówił. Posiadanie światowego lidera w sektorze motoryzacyjnym, który wspiera naszą organizację i współpracuje z nami, to po prostu partnerstwo z oczywistymi korzyściami dla obu stron – stwierdził szef zespołu Ayao Komatsu.

Dla Toyoty jest to powrót po 15 latach do F1. Szefostwo koncernu zapewnia, że nie ma planów powrotu w pełnej formie, a priorytetem jest wykorzystanie opisaną w umowie współpracy do poprawy rozwoju drogowych modeli pojazdów. – Nie planujemy zostać dostawcą jednostek napędowych w tym momencie. W zasadzie nie planujemy posiadania zespołu F1. W tym momencie dokonaliśmy najlepszego wyboru i postawiliśmy na najlepszą opcję współpracy z Haasem – mówił główny menedżer Toyota Gazoo Racing Masaya Kaji.

Renault odchodzi

Toyota zatem wraca do F1 i można to oceniać jako wielki come back, ale rodzinę Formuły 1 opuszcza inna znana marka. To już oficjalne. Renault zamknie program silnikowy F1 po sezonie 2025. Silniki francuskiej firmy znikną z królowej motosportu po raz pierwszy od lat 70. XX w. Po sezonie 2025 tamtejsza fabryka przekształci się w nowe, najnowocześniejsze centrum inżynieryjne Alpine Hypertech. Zgodnie z przewidywaniami taka decyzja nie spotkała się z pozytywnym odbiorem wśród pracowników. „Wszyscy przedstawiciele pracowników, reprezentujący głos pracowników oraz większość udziałowców, wyrażają żal i ubolewanie z powodu decyzji o zakończeniu programu silnikowego F1 w 2026 r. Ta decyzja została poparta przez grupę, która chce zmniejszyć ryzyko finansowe związane z F1, mimo że nie przeprowadzono poważnych badań oceniających wpływ na przyszłą sprzedaż i prestiż marki” – czytamy w oświadczeniu Socjalnego i Ekonomicznego Komitetu Alpine.

Warto jednak podkreślić, że wielu z pracowników, którzy zostaną zwolnieni, nie będzie bezrobotnych zbyt długo. Z szefostwem skontaktował się już Frederic Vasseur, szef Ferrari. – Jeśli są tacy, którzy chcą się zajmować jednostką napędową F1, nie będą mieli problemów z przenosinami. Fred Vasseur, szef Ferrari, zadzwonił do nas z zapytaniem, czy mógłby wziąć z naszej firmy kilka osób bez konieczności odbycia okresu wypowiedzenia. W porządku. Takie jest życie. Nie będziemy wzięć naszych ludzi – stwierdził Luca de Melo, szef Alpine. Wszystkie zmiany powodują, że zbliżający się weekend w Austin robi się jeszcze ciekawszy. Czy Liam Lawson pokaże atuty w ponownym debiucie? Czy ekipa Alpine odczuje mentalne napięcie? A to tylko kilka pytań, bo te o wyniki są ważniejsze. Po niemal miesięcznej przerwie pora na odpowiedź.

Florian Wallenbroom

Niniejszy materiał służy wyłącznie do czytania. Powielanie w jakikolwiek sposób zabronione.

Diese Materialien sind lediglich zum Lesen bereitgestellt. Jegliche Vervielfältigung ist strengstens untersagt.

Konkurs z Bundesliga

XXVII edycja

Znasz się na niemieckim futbolu, lubisz rywalizację i pragniesz się sprawdzić na tle najlepszych? Wystartuj w Konkursie z Bundesligą i zdobądź bardzo atrakcyjne nagrody ufundowane przez sponsora konkursu – firmę APN.

Przed nami znów niezwykle emocjonujące futbolowe miesiące – już 2 sierpnia startuje runda jesienna 2. Bundesligi, a dwa tygodnie później 1. Bundesligi. W związku z tym na łamach „Wochenblatt.pl” rozpoczynamy nasz tradycyjny Konkurs z Bundesligą – XXVII edycję, która potrwa do stycznia 2025 r.

Współorganizatorem i głównym sponsorem konkursu jest firma APN. Ufundowała ona trzy bardzo atrakcyjne nagrody, o których poinformujemy uczestników naszej zabawy w jednym z najbliższych wydań „Wochenblatt.pl”.

Regulamin

O kolejności miejsc grających decydować będzie łączna liczba punktów, które uczestnicy konkursu będą gromadzić do końca jego trwania. Co tydzień publikować będziemy na łamach

naszej gazety kupon z czterema pytaniami dotyczącymi Bundesligi, a także 2. Bundesligi. Regularnie też co tydzień w wydaniach „Wochenblatt.pl” i na naszej stronie internetowej prezentowana będzie aktualna klasyfikacja bieżącej rundy oraz klasyfikacja łączna z imionami, nazwiskami grających i miejscowościami ich zamieszkania. Nagrody wręczymy zwycięzcom na uroczystym zakończeniu konkursu pod koniec stycznia 2025 r. w redakcji „Wochen-

blatt.pl” lub w siedzibie firmy APN w Opolu.

Uwaga: Wszyscy czytelnicy naszej gazety e-paper mają możliwość wysyłania odpowiedzi za pomocą e-maila: r.urban@wochenblatt.pl. Należy jednak pamiętać, że za każdy zakupiony abonament przysługuje tylko jeden zestaw odpowiedzi.

Informacje dla grających:
www.wochenblatt.pl

Wydawało się, że pytania teoretyczne tradycyjnie sprawiają grąającym mniej problemów. Tymczasem nieoczekiwanie trochę się ich pojawiło. Między innymi z czwartym pytaniem, na które wielu uczestników Konkursu z Bundesligą odpowiedziało – Austria Wiedeń, a nie wiedeński Rapid. Wśród grających byli i tacy, którzy pomylili Borussia Dortmund z Borussią Mönchengladbach i stwierdzili, że „Zrebaki” w swojej historii wygrały Ligę Mistrzów. Niestety. Ta sztuka jeszcze im się nie udało.

Trzynasta seria pytań konkursowych (13/1697, termin nadsyłania: 25.10.2024 r.)

1. Wytypuj dokładnie (z bramkami) wynik meczu 8. kolejki 1. Bundesligi 1. FC Heidenheim – TSG 1899 Hoffenheim (APN).
2. Wytypuj dokładnie (z bramkami) wynik meczu 8. kolejki 1. Bundesligi VfB Stuttgart – Holstein Kiel.
3. Wytypuj dokładnie (z bramkami) wynik meczu 8. kolejki 1. Bundesligi FC Augsburg – Borussia Dortmund.
4. Wytypuj dokładnie (z bramkami) wynik meczu 8. kolejki 1. Bundesligi Werder Bremen – Bayer 04 Leverkusen.

Czołówka klasyfikacji jedenastej rundy

1. Antoni Szymanek	Gliwice	15	10. Janusz Kut	Bytom	15
2. Jerzy Szygula	Rybnik	15	11. Tomasz Ciesielski	Czeladź	15
3. Rafał Kempa	Opole	15	12. Grzegorz Załoga	Opole	15
4. Łukasz Malczewski	Zabrze	15	13. Wolfgang Kowalski	Ruda Śl.	15
5. Tomasz Pietrón	Dąbrowa Górnicza	15	14. Tomasz Rudnicki	Wrocław	15
6. Tomasz Smolik	Częstochowa	15	15. Janusz Lewicki	Wałbrzych	15
7. Bożena Wandzik	Katowice	15	16. Łukasz Pawlik	Siemianowice Śl.	15
8. Sebastian Parcej	Tarnowskie Góry	15	17. Robert Podolak	Bieruń	15
9. Jerzy Maurer	Nakło	15	18. Zbigniew Rudzki	Wrocław	15

Czołówka klasyfikacji po jedenastu rundach

1. Janusz Kut	Bytom	285	11. Dariusz Kopczyński	Bielsko-Biała	161
2. Rafał Kempa	Opole	261	12. Grzegorz Załoga	Opole	159
3. Jan Kieloch	Katowice	202	13. Tomasz Pietrón	Mikołów	152
4. Jerzy Maurer	Nakło	191	14. Roland Czernia	Mysłowice	152
5. Sebastian Parcej	Tarnowskie Góry	185	15. Jerzy Szygula	Rybnik	150
6. Antoni Szymanek	Gliwice	181	16. Arkadiusz Bednarz	Wrocław	146
7. Tomasz Smolik	Częstochowa	181	17. Tomasz Pietrón	Dąbrowa Górnicza	145
8. Andrzej Szumny	Opole	173	18. Wojciech Dankowski	Będzin	137
9. Waldemar Jaskot	Tychy	171	19. Magdalena Szymczyszyn	Opole	128
10. Łukasz Malczewski	Zabrze	171	20. Tomasz Rudnicki	Wrocław	124

PRACA

NIEMIECKA FIRMA
APN
Personal Service GmbH

W PRODUKCJI, LOGISTYCE ORAZ DLA FACHOWCÓW

Niemiecka umowa o pracę
Darmowe zakwaterowanie w Niemczech
Wysokie wynagrodzenie z należnymi dodatkami
Urlaubsgeld, Rentenversicherung
Transport do Niemiec

Informacje pod nr telefonu
+48 532 774 996 lub +49 491 9285 412

Konkurs z Bundesligą
Kupon konkursowy 13/1697,
termin nadsyłania rozwiązań – 25.10.2024 r.

1. 3.
2. 4.

Imię, nazwisko:
Miejscowość: Kod pocztowy:
Ulica i nr domu: Nr telefonu:

Projekt i realizacja konkursu: Krzysztof Świerc

Und zum Schluss: Unser Kreuzworträtsel

Heute rund um das Thema: 21. Deutsche Kulturtag im Oppelner Schlesien. Viel Spaß beim Anstrengen Ihrer grauen Zellen! Übrigens: Das gesuchte Lösungswort ist der Name eines deutschen Komponisten. Eines seiner Werke wurde beim Eröffnungskonzert der Deutschen Kulturtag gespielt.

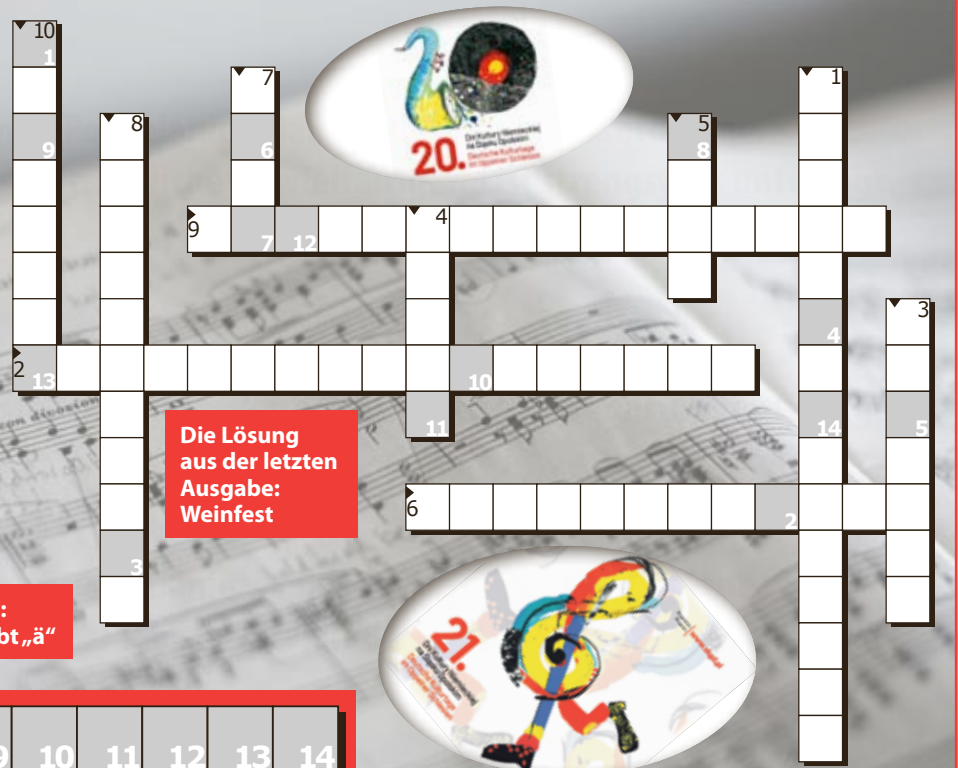
1. Jahr, in dem die Deutschen Kulturtag im Oppelner Schlesien erstmals stattfanden (Zahlwort)
2. Begriff, der das Zusammenleben und den kulturellen Austausch verschiedener Volksgruppen in der Region Schlesien beschreibt
3. Musikalische Darbietung, die oft ein Höhepunkt der Deutschen Kulturtag ist
4. Italienische Stadt, die Teil der Ausstellung zu den Deutschen Kulturtagen des DAZ im Oktober ist
5. Organisation der deutschen Minderheit, die ein Hauptveranstalter der Deutschen Kulturtag ist (Abkürzung)
6. Einrichtung in Oppeln, in der das Eröffnungskonzert der Deutschen Kulturtag stattfand
7. Nachname des deutschen Schriftstellers, der in einer Ausstellung der Öffentlichen Woiwodschaftsbibliothek geehrt wird
8. Veranstaltung für Kinder, zu der die Zentralbibliothek in Oppeln am 25.10.2024 einlädt
9. Ein Unterscheidungsmerkmal der Bewohner der Region Schlesiens
10. 2023 feierten die Deutschen Kulturtag im Oppelner Schlesien ihr 20-jähriges ...

Hinweis:
„ä“ bleibt „ä“

Die Lösung
aus der letzten
Ausgabe:
Weinfest

Die Lösung ist:

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14

WOCHENBLATT.pl Impressum (Stopka redakcyjna)

Die Herausgabe der Zeitung ist dank finanzieller Förderung des Ministeriums für Inneres und Verwaltung sowie des Auswärtigen Amts mittels des Instituts für Auslandsbeziehungen möglich.

Zrealizowano dzięki dotacji Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji (i za pośrednictwem Instytutu Stosunków Kulturalnych z Zagranicą) Ministerstwa Spraw Zagranicznych Republiki Federalnej Niemiec.

Redaktionsanschrift/adres redakcji:
ul. Juliusza Słowackiego 10, 45-364 Opole
E-Mail: media@vdg.pl

Chefredakteurin/redaktor naczelna:
Anita Baraniecka-Kozakiewicz

Redaktion/redakcja: Anna Durecka: Schlesien/Śląsk, Allerlei/Różnośc; Krzysztof Świerc (leitender Redakteur/redaktor prowadzący): Sport, Wirtschaft/Gospodarka, Politik/Polityka; Victoria Matuschek (ifa-Redakteurin/dziennikarka z ramienia ifa): Aus den Regionen/Z regionów

Übersetzung/tłumaczenia: Andrzej Szypulski

Korrektur/korekta: Jeremias, Renata Żemojcin

Verlagssekretariat, Vertrieb, Marketing/sekretariat wydawnictwa, sprzedaż, marketing:
reklama@wochenblatt.pl

Onlineredaktion/redakcja strony www: Manuela Leibig
Homepage/strona internetowa: www.wochenblatt.pl

Herausgeber/wydawca: Związek Niemieckich Stowarzyszeń Społeczno-Kulturalnych w Polsce, ul. Słowackiego 10, 45-364 Opole

Nr indeksu 368202

Satz/skład komputerowy: LARES – Mateus Joschko

Druck/druk: Polska Press Sp. z o.o., Oddział Poligrafia, Drukarnia w Sosnowcu

Auflage/nakład: 3.600

Kontakt: Redaktionsbüro/biuro redakcji:
Tel./Fax +48 77 45 46 556

Abonnement/prenumerata: Redaktion/redakcja

Konto bankowe: ING Bank Śląski, 88 1050 1504 1000 0024 3720 8073

Bankverbindung: ING Bank Śląski, IBAN: PL88 1050 1504 1000 0024 3720 8073, SWIFT Code (BIC) INGBPLPW

Unverlangt eingesandte Manuskripte werden nicht zurückgeschickt. Die Redaktion behält sich vor, Zuschriften und Leserbriefe sinngemäß zu kürzen. Die Redaktion haftet nicht für den Inhalt der Anzeigen. / Zastrzegamy sobie prawo skracania nadesłanych tekstów; materiałów niezamówionych nie zwracamy. Redakcja nie odpowiada za treść ogłoszeń.

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Die Publikation gibt lediglich die Ansichten des Autors/der Autoren wieder und darf nicht als offizielle Meinung des Ministers des Inneren und der Verwaltung verstanden werden.